

Labā ziņa

Apdrošina pirmklasniekus

Sākoties jaunam mācību gadam, SEB dzīvības apdrošināšana jau otro gadu pēc kārtas dāvina visiem Latvijas pirmklasniekiem – aptuveni 20 400 Latvijas bērnu - nelaimes gadījumu apdrošināšanu ar risku segumu 1000 latu apmērā. Apdrošināšana būs spēkā visa gada garumā - sākot no šā gada 1. septembra līdz pat 2012.gada 31.augustam 24 stundas 7 dienas nedēļā. Nelaimes gadījumā vecākiem vienkārši jādodas uz SEB banku neatkarīgi no tā, kuras bankas klients viņš ir, lai pieteiktu negadījumu un saņemtu atlīdzību izmaksu.

Slikta ziņa

Balvieši paliek bešā

Sākoties jaunajam mācību gadam, trīs no mūsu novadu pašvaldībām – Baltinavas, Rugāju un Viļakas, piešķirot brīvdienas visiem skolēniem, sagādāja jauku dāvanu gan bērniem, gan viņu vecākiem. Tomēr Balvu novadā skolēni paliek bešā, jo deputāti nevarēja vai negribēja atrast līdzekļus brīvdienām.

Interesanta ziņa

Balkanos izgaismos slēpošanas trases

Līdz gada beigām Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Balkanos plānots ierīkot apgaismojumu distanču slēpošanas trasēs. Tā būs iespēja nodrošināt slēpošanu diennakts tumšajā laikā, varēs slēpot ne tikai sestdienās un svētdienās, bet arī darbdienu vakaros.

Nepalaid garām

Aicina uz sporta svētkiem Medņevā

3.septembrī pulksten 11 Viļakas novada Medņevas pagasta sporta laukumā notiks Viļakas novada pašvaldību sporta svētki. Dalībniekus reģistrēt sāks jau no pulksten 10, un dienas gaitā būs smilšu volejbols, golfs, futbols, virves vilkšana, šautriņu mešana, pat laucinieku pastaiga uz zārda.

No sirds uz sirdi. Koncertā "Sweet love" ansambļa "Amber sound brass" mūziķus diriģents Dzintars Jurgelaitis vairākas reizes aicināja piecelties, jo klausītāju aplausi negribēja rīties. Par to priecīga arī vokāliste Aija Vītoļiņa.

Saviļņo klausītāju sirdis

Divas dienas, 27. un 28.augustā, Balvu muižā skanēja mūzika - šeit notika jau 12.kamermūzikas festivāls.

"Kamermūzika ir daudz bagātāks žanrs, nekā šķiet. Tā ir kā īpaša, smalka pasaule ūdens pilienā," savulaik teicis izcilais komponists un pianists Pēteris Plakidis. Un viņam var piekrist, jo mūzika bagātināja ikkatru klausītāju, kurš atrada laiku un atnāca kaut uz vienu no trim koncertiem. Taču daudzi apmeklētāji izbrīvēja laiku un kamermūzikas svētkiem veltīja abas brīvdienas, apmeklējot gan visus koncertus un piedaloties mūziķu sarunā, gan baudot silto laiku un rāmo ezeru uz pļosta "Vilnītis" un dodoties ekskursijā pa Balviem. Vokāliste Aija Vītoļiņa, ar skatuves vārdu Amber, atzina, ka Balvi ir ļoti skaista pilsēta un viņa šeit ir pirmo reizi. Balvos sestdienas vakara koncertā "Sweet love" viņa uzstājās kopā ar metāla pušamo instrumentu ansambli "Amber sound brass", kuru diriģēja fagotists Dzintars Jurgelaitis. "Tas savā ziņā ir eksperiments, jo ar šiem mūziķiem kopā dziedu pirmo reizi, tomēr jūtu, ka tas ir veiksmīgs. Par to liecināja skatītāju aplausi un mūziķu atzinīgie vārdi," pēc koncerta atzina A.Vītoļiņa. Arī saruna Balvu muižas dārzā, ko organizatori skanīgi nosauca par "do-remi", viņasprāt, bija izdevusies. "Tā bija spontāna ideja, bet saruna izvērtās ne tikai par mūziku. Izrādās, jauniešus satrauc izglītības problēmas Latvijā. Kopīgi meklējam atbildes. Dažus interesēja mūziķu dzīves un radošā darba aspekti," diskusiju vērtēja Latvijā ievērojama muzikālā personība - fagotists Dz.Jurgelaitis. Viņš neviltoji piebilda,

ka uz Balviem ik gadu brauc ar siltākām un labākām izjūtām. "Ir bijuši koncerti, kad nav ne labu, ne sliktu sajūtu, vien nojausma, ka esi klausītājiem svešs. Taču Balvos mūs uzņēma ar tādu mīlestības enerģiju, ka tā palīdzēs izdzīvot pat ziemas salā," smaidot saka Dz.Jurgelaitis. Viņš iepazīstināja klātesošos ar katru mūziķi, īpaši no Balviem nākušos - Mārtiņu Leišavnieku, brāļus Viktoru un Artūru Hrustaļovus. "Šeit ir viegli spēlēt, bet tā ir arī liela atbildība, jo zini, ka zālē sēž vecāki, skolotāji, radi un draugi," saka V.Hrustaļovs. Viņam piekrit Artūrs, piebilstot par muižas zāles neparasto skanīgumu un milzīgo klausītāju atsaucību. "Muzikālajās vakariņās" uzrunāju Liepājas Simfoniskā orķestra vadītāju, vienu no savulaik vadošajiem Latvijas klarnetistiem - Uldi Lipski, kurš piebilst, ka šobrīd vairāk nodarbojas ar administratīvām lietām. "Šeit starp mūziķiem un klausītājiem veidojas tāda sinerģija, kādas nezinu nevienā vietā. Kādreiz uz Balviem vedu mūziķus no Rīgas, un viņi visi šeit gribējuši atgriezties vēl un vēl. Viņi atceras Balvus kā kādu leģendu. Varam tikai minēt, kur meklējams noslēpums - ezera klātbūtnē, skanīgajā koncertzālē vai klausītāju sirdīs. Jūsu zāles akustika vien ir katra mūziķa sapnis. Šis ir fenomenāls, emocionāls notikums mums visiem. Apbrīnoju jūsu jauniešus, kuri nāca uz koncertiem pat žaketēs, dāmas - svinīgās kleitās. Jūsu mūzikas skolas pedagogi ielikuši stiprus pamatus mūzikas izpratnē," saka U.Lipskis. Festivāls ieguvis skatītājus, kas ātri un nemaldīgi uztvēruši neatkārtojamo baudījumu, ko spēj sniegt izsmalcināta kamermūzika.

Z.Logina

Nākamajā adugunī

● Ar asteru pušķi rokās
Uzsākam skolas gaitas

● Rudens veltes galdā
Gatavojam garšīgu maltīti

Skolotāji
Rugājos
prezentē
savas
idejas.

7.lpp.

Veido
dekorus no
gliemež-
vākiem.

8.lpp.

Vārds žurnālistam

Dzīvo mierīgāk,- saku brīžos, kad plānotajā sestdiena aizrakstīta līdz vēlai nakts stundai. Jābrauc, jāiet, jāpaspēj... Un pati par to pasmaidu, jo zinu, ka mājās nesēdēšu tik un tā. Man pat nav jāmierina sevi, ka dzīvošu, baudīšu pēc tam, vēlāk. Nē, katrā vietā, kur esmu, esmu iekšā ar sirdi un dvēseli. Vēlāk, rakstot par notikušo, izjūtas spilgti jo spilgti izgaismo notikumus. Tīri fiziski pie datora sajūtu, kā lietussails vai saule sāk karsēt, kā miglas vāli izklist pār zilo ūdens klajumu, kā smaržo svaigi plauts siens, cik vēss ir diļa ūdens pēc karstas pirtiņas... Vai jūs atceraties, kādas bija sajūtas, kad pirmo reizi noķērāt zivi? Kad ar pukstošu sirdi un trīcošu roku cēlāt to ārā no ūdens? Un cik neatlaidīgi tā vēlējās tikt atpakaļ? Pēdējā laikā biju divās jaukās ekskursijās tepat pa Latviju, tāpēc tagad vēl un vēl pārlūkoju fotogrāfijas. Šķiet, vai maz ir vieta, kur vēl nav būs? Kad izrādās, ka ir gan, pārsteiguma moments ir neviltošs. Pa dažādiem ceļiem braukts, bet pa lapegļu gatvi - pirmoreiz, pie dažādiem galdiem sēdēts, bet ar dzīvu ugunsgrūdu tā vidū - pirmoreiz. Aizvadītajās brīvdienās apmeklēju biedrības "Rudzupuķe" vasaras skoliņu, kuras laikā sievietes dalījās savās izjūtās, prasmēs un zināšanās. Noslēgumā bija pirts gudrības, un vēl šodien no mašīnas salona neesmu izņēmusi dāvaniņu - smaržīgo slotiņu no citronmētrām un bērziem. Šīm smaržām pievienoju kameramūzikas skaņu buķeti, un jaunā darba nedēļa iekrāsota jo spilgti.

Zinaida Logina

Balvu novadā

Analizē un ierosina idejas

24.augustā Balvu Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes telpās notika metodisko apvienību (MA) vadītāju sanāksme.

Sanāksmi atklāja Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Iveta Tiltiņa, uzsvērot, ka krāsainās koku lapas liecina ne tikai par rudens, bet arī par smaga darba cēliena tuvošanos. Viņa teica paldies pedagogiem par ieguldīto darbu un sagatavotajām prezentācijām, kas noder skolotājiem, lai cits no cita mācītos un paņemtu sev kādu vērtīgu ideju vai atziņu. "Veiksmīgu jums šo dienu un jauno mācību gadu," vēlēja I.Tiltiņa.

Katrs MA vadītājs sanāksmes gaitā prezentēja un analizēja savu darbu, runāja par problēmām un to risinājumiem, ierosināja idejas turpmākajam darbam. Skolotāji, piemēram, atzinīgi vērtēja starpnovadu sadarbību, skolēnu sasniegumus olimpiādēs un konkursos, pedagogu iesaistīšanos pieredzes apmaiņas pasākumos. Lielāku uzmanību aicināja pievērst mācību darba kvalitātei, atrast līdzekļus skolēnu balvām par panākumiem mācību darbā, olimpiādēs piešķirt pa vienai 1., 2. un 3.vietai, nevis vairākām, kā arī izskanēja satraucošs fakts, ka pēdējos gados valstī palielinājies to skolēnu skaits, kas 1. un 2.klasē paliek uz otru gadu.

Latviešu valodas un literatūras skolotāju MA vadītāja Valija Muldiņa, runājot par problēmām, atzina, ka MA seminārus apmeklē tikai 50-60% skolotāju; latviešu valodas olimpiādē 11.klasēm pagājušajā mācību gadā piedalījās tikai divi skolēni; trūkst apkopojošas informācijas par dalību konkursos un citās aktivitātēs. Krievu valodas skolotāju MA vadītāja Natālija Garā vērsa koleģu uzmanību uz to, ka skolēniem nav motivācijas mācīties. Arī ģeogrāfijas skolotāju MA vadītāja Aiva Aleksandrova, kura

Foto - A.Socka

Sanāksmē. Jaunajā mācību gadā MA vadītāji plāno vairāk sadarboties ar Balvu Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi. "MA vadītāju uzdevums, piemēram, būs motivēt un ieinteresēt skolotājus piedalīties radošo darbu skatē, kas šogad notiek otro gadu," atzina T.Čudarkina. Šogad radošo darbu skatē 30.augustā piedalījās 47 pedagogi, darbojās 9 darba grupas, bija skatāmi 38 radošie darbi.

metodisko apvienību vadīja pirmo gadu, atzina, ka skolēnus grūti ieinteresēt mācīties, un aicināja pedagogus domāt par metodēm, kā saistoši un interesanti pasniegt mācību vielu, jo ģeogrāfijā nepietiek ar to, ko izstāsta, vajag arī redzēt. Runājot par MA semināru apmeklēšanu, viņa teica: "Izveidojusies sadarbība ar Balvu un Baltinavas novadu skolotājiem, bet diemžēl neesmu iepazinusies ar Rugāju novada skolu ģeogrāfijas skolotājiem - viņi seminārus nav apmeklējuši." Mūzikas skolotāju MA vadītāja Anastasija Ločmele aicināja palielināt apmaksāto stundu skaitu skolotājiem un atgādināja lektora Kaspara Bikšes teikto: "Nevajag censties būt labākajam, bet jācenšas būt laimīgam. Laimīgais arī ir tas labākais." Vairāki pedagogi atzina, ka nepieciešamas finanses metodiskā materiāla iegādei, transporta pakalpojumiem, lai apmeklētu seminārus un citus pasākumus.

Vispārējās izglītības speciāliste Terēza Čudarkina pēc prezentācijām atbildēja uz skolotāju jautājumiem, informēja par aktualitātēm jaunajā mācību gadā, kā arī atzina, ka metodiskais darbs dau-

dzējādā ziņā atkarīgs no skolas un skolotāja iespējām, gribēšanas un varēšanas. Jaunajā mācību gadā būs divi jauni MA vadītāji, jo matemātikas un fizikas, bioloģijas un ķīmijas skolotājiem būs sava, nevis apvienotā MA. Sanāksmē, kad šo mācību priekšmetu skolotāji satiksies, izvirzīs MA vadītājus. Pedagogi sanāksmē piekrita domai, ka tuvākajā nākotnē vajadzētu apmeklēt sadarbības, komunikācijas un sevis pilnveidošanas nodarbības, ka MA vadītāji darbosies kā viena komanda, nevis domās tikai par savu mācību priekšmetu. Turpmāk būs nedaudz izmainīta MA vadītāju atskaites forma - no tās būs izņemta informācija, kas dublējas ar citu dokumentāciju. Gaidāmas izmaiņas arī olimpiāžu norisē, piemēram, kādā no 12.klašu olimpiādēm nedrīkstēs piedalīties 11.klases skolēns, lai arī viņš būs talantīgs šajā priekšmetā. Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciālisti (Ilona Naļivaiko un Terēza Čudarkina) jaunajā mācību gadā intensīvāk apmeklēs pasākumus, ko organizē MA, kā arī meklēs sadarbības partnerus.

A.Socka

Latvijā

Trūkst skolotāju, sarūk skolēnu skaits. Rīgas domes Izglītības departamenta direktors Guntis Helmanis iezīmē vairākas problēmas, ar kurām šogad jāskaras galvaspilsētas izglītības iestādēm. Skolās trūkst ne tikai skolotāju, bet sarūk arī pašu skolēnu skaits.

Auto izmanto privātām vajadzībām. Pamatīga saķeršanās ar Valsts kontroli sanākusi Zaļos zemniekus pārstāvošajam Saeimas deputātam Staņislavam Šķesteram. Viņš vada Centrālo zemes komisiju, un Valsts kontrole divus gadus pēc kārtas atklājusi, ka šajā iestādē dienesta auto, iespējams, izmanto privātām vajadzībām, bet, lai to noslēptu, notikusi iespējama krāpšana.

Veic aptauju. Skolā paši neieredzētākie bijuši eksaktie mācību priekšmeti - katrs ceturtais skolā visvairāk neieredzēja matemātikas stundas - šis mācību priekšmets veikalu tīkla "Maxima" veiktajā aptaujā atzīts kā visnepatīkamākais. Šajā sarakstā nākamā seko ķīmija, kuru kā nemīlētāko atzīmējuši 20% aptaujāto, un fizika, kuru visvairāk nav cietuši 16% respondentu.

Iekļūst finālā. Svētdienas vakarā ar desmit ģimeņu uzstāšanos atklāja LNT projekta "Dziedošās ģimenes" trešo sezonu, noskaidrojot, kuras sešas saimes turpinās cīņu par labākās un skanīgākās ģimenes titulu. Finālistu vidū ir arī Sprukuļu ģimene no Viļakas.

Latvieši vētrā nav cietuši. Neviens Latvijas valsts piederīgais vētrā ASV nav cietis, apliecinājis Latvijas vēstnieks ASV Andrejs Pildegovičs. ASV atbildīgie dienesti ziņas gan vēl apkopo - patlaban tiek minēts, ka vētrā gājuši bojā 23 cilvēki, bet vēl aptuveni 3 000 cilvēku atrodas applūdušās telpās vai ārpus sava mitekļa.

Akmeni vedīs uz Sibīriju. Piemiņas akmeni no Siguldas 5000 kilometru garajā ceļā uz Tomsku nogādās idejas autors Kārlis Bērziņš un vēl pieci līdzbraucēji - politiski represēto bērni vai mazbērni.

Izaug milzīgs tomāts. Kādas privātmājas siltumnīcā Siguldā šovasar izaudzis milzu tomāts, kas sver 1,9 kilogramus.

Fotografē Latvijas pilsētas. Lai uzlabotu "Google Maps Street View" funkciju "Google Maps" pakalpojumā, tiek fotografētas 15 Latvijas pilsētas. "Google" mašīnas fotografē arī pilsētu savienojošās automaģistrāles, ceļus un apkaimes.

Viļakas novadā

Stereotipi un diskriminācija - tas nav jautri

Astoņas dienas, no 15. līdz 22. augustam, Viļakas novadā jaunieši iepazīna latviešu, romu, bulgāru kultūru, tradīcijas, valodas un ēst gatavošanas prasmes. Dalībnieki apguva prasmes strādāt grupās un darboties jauktās valstu grupās.

Pēdējā dienā Viļakas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Alberts Draviņš visiem jauniešu apmaiņas dalībniekiem pasniedza "Youth Pass" (Jaunatnes pasi) un novēlēja arī nākotnē tikpat dzīvi iepazīt citu tautu kultūras un veidot starptautiskus kontaktus. Jaunatnes pase ir programmas "Jaunatne darbībā" komitejas atzīts dokuments Eiropas Savienībā, kas apliecina ES neformālās izglītības programmas "Jaunatne darbībā" ietvaros iegūtās prasmes un zināšanas.

Novada Attīstības plānošanas nodaļas speciāliste sadarbības jautājumos

Foto - no personīgā arhīva

Latviešu vakars Viduču pamatskolā. Jaunieši kopā ar folkloras kopu "Egle" mācījās latviešu dziesmas un rotaļas.

Vineta Zeltkalne stāsta, ka jaunieši Šķilbēnu pagasta jauniešu iniciatīvu centrā "Zvaniņi" spēlēja lomu spēles, diskutēja par minoritāšu nozīmi vietējā sabiedrībā, romu kopienas lomu vietējā sabiedrībā, analizēja stereotipus, aizspriedumus pret citām tautām, mācījās, kā uztvert cilvēkus bez "uzlikta zīmoga". "Dalībnieki atzina, - jo vairāk iepazīsti cilvēku, jo vairāk ātrāk izzūd stereotipi. Ja cilvēks kļūst par jauniešu draugu, tad viņam

vienalga, kādu tautību viņš pārstāv. Stereotipi un diskriminācija - tas nav jautri. Ja dzīvē kurš pats izjutis diskrimināciju, to neļaus darīt otram. Pārvarēt stereotipus palīdz arī izglītība," piebilst V.Zeltkalne. Viņa priecājas, ka jaunieši ieinteresēti arī nākotnē turpināt sadarbību ar Bulgāriju. Viena no iespējām iepazīties ar bulgāru kultūru ir doties īstenot Eiropas brīvprātīgo darbu Bulgārijā.

Z.Logina

Saruna par politiku

Laikā līdz Saeimas vēlēšanām "Vaduguns" uz sarunu aicinās deputātu kandidātus, kuri kandidē Latgales vēlēšanu apgabalā un kuriem deklarētā dzīvesvieta ir bijušais Balvu rajons. Šoreiz saruna ar "Zatlera reformu partijas" deputātu kandidātiem RUDĪTI KRŪMIŅU un ANDRI SLIŠĀNU.

Lepni par Latgales cilvēkiem

Ja Andris Slišāns Saeimas vēlēšanās startē otro reizi, tad Rudītei Krūmiņai tā būs pirmā pieredze, jo arī pašvaldības vēlēšanās viņa līdz šim nav balotējusies. Kad 2009.gadā Rudītei paziņas jautāja, vai nav izskanējuši piedāvājumi iet politikā, viņa paskaidroja, ka piedāvājumi ir, bet viņa vēl nav gatava izšķirties par šādu soli.

Kas ir mainījies?

RUDĪTE: -Katram darbam ir savs laiks un vieta. Šogad, kad izskanēja šāds piedāvājums, sapratu, ka nepalikšu malā stāvētājos. Mana pieredze un zināšanas ir tas, kas var noderēt "Zatlera reformu partijai". Fascinē fakts, ka partijā nepārtraukti norit darbība, tiek uzklautas visas problēmas, tostarp tās, kas saistītas ar sociālo sfēru. Šī sfēra man ir ļoti tuva. Tāpat būtiski, ka uzklauša Latgales problēmas. Ne tikai uzklauša, bet uzreiz veido darba grupas, kas jau strādā. Mēs nākam ar konkrētiem priekšlikumiem un vizijām, nevis bārstām vispārīgas frāzes. Šis ir mans laiks.

Pirms gada, Jūs, Andri, startējāt no "Visu Latvija!" saraksta. Kas mainījies gada laikā?

ANDRIS: -Neesmu bijis "Visu Latvijai!" biedrs, bet gan tikai atbalstītājs. Tajā laikā Latvijā nebija citas partijas, kas celtu godā latviskumu, latgaliskumu. Pēc ievēlēšanas Saeimā viņi to visu pazaudēja. Esot Saeimā, šī partija mani pat neuzklaušoja. Biedrība "Latgales Saeima", kur esmu valdes priekšsēdētāja vietnieks, nolēma, ka latgalieši atbalstīs vienu politisko spēku, kas ieklausīsies mūsos. Izsūtījām partijām savu skatījumu par latgaliešu valodu, Latgales attīstības tendencēm un citām mums būtiskām lietām. Vienīgā partija, kas atsaucās, bija "Zatlera reformu partija".

Nebaida, ka, ieejot politikā, saņemsiet "aukstu dušu"?

ANDRIS: -Deputātiem ir jāstrādā, nevis jāsaņem tikai alga. Nereti izskatās, ka ievēlētie deputāti ieslīgst pašapmierinātībā, zinot, ka

četrus gadus viņiem būs stabila alga. Ja nestrādā, rezultāta nav. Mēs gribam strādāt, lai nebūtu kauns pēc trīs gadiem atgriezties mājās.

RUDĪTE: -Piekritu Andrim, ka jāstrādā, nevis jārada darba ilūzija. Tajā pašā laikā jārēķinās ar to, ka labs visiem nekad nebūsi. Vienmēr esmu bijusi cīnītāja.

Pirms gada Antons Slišāns sarunā par politiku uzsvēra, ka Latvijā vēlēšanās uzvar "bandu apvienības"...

ANDRIS: -Ceru, ka šoreiz oligarhi nebūs vairākumā. Man ir sajūta, ka viņi netiks pie varas.

RUDĪTE: -Cilvēkos valda liels pesimisms un neticība, kaut gan vienmēr esmu ticējusi, ka nevar būt mūžīgi slikti. Tam ticu, kaut gan apzinos, ka tas nenotiks vienas stundas vai diennakts laikā.

Partijas programmā lasāmi solījumi, kas ir lozungu vērti, piemēram: "Izveidot Latviju par valsti, kurā cilvēki ir lepmi dzīvot..."

RUDĪTE: -Partijas programmas ir nākotnes vizijas. Ir dažādas darba grupas, kas izstrādā konkrētas lietas, piemēram, lauksaimniekiem, pedagogiem, sociālajiem darbiniekiem u.t.t. Jā, vēlēšanu laiks ir solišanas laiks.

Pietrūkst konkrētības?

RUDĪTE: -Programmā ir konkrētas lietas, piemēram, bērnu un ģimeņu atbalstīšana. Mani uzrunāja tieši tas, ka partijai prioritāra ģimenes un dzimstības atbalsta politika. Zinot demogrāfisko situāciju, tas ir ļoti būtisks jautājums. Arī mani priekšlikumi ir sadzirdēti.

ANDRIS: -Statistika liecina, ka vidēji Eiropā sievietei piedzimst viens bērns. Jāatbalsta māmiņas, lai pēc iespējas ātrāk piedzimtu otrs, trešais un ceturtais

bērns.

RUDĪTE: -Tāpat plānots atbalstīt ģimenes uzņēmumus, piemērojot dažādus atvieglojumus. Ģimene nav tikai bērni, bet arī veci cilvēki.

ANDRIS: -Nevajag tikai maksāt par bērnu, bet arī piedāvāt daudz ko citu, piemēram,

RUDĪTE KRŪMIŅA. Deputāta kandidāte atgādina, ka Latvija ir jauna valsts, kas, kā cilvēks savā dzīvē, nereti arī apmaldās: "Tagad maldīšanās periods ir beidzies. Tam ticu! Iestājoties "Zatlera reformu partijā", pārliecinājos, ka Latvijā un Latgalē ir ļoti daudz zinošu, varošu un spējīgu cilvēku. Viņiem jādod iespēja strādāt - esmu lepnā par Latgales jaunajiem cilvēkiem."

kreditu uz atvieglotiem noteikumiem, kad valsts noteiktu laika posmu sedz procentus.

Bijušais valsts prezidents savulaik puda viedokli, ka partijas nevajadzētu vadīt lokomotīvēm. Tajā pašā laikā partijas nosaukums liecina par kaut ko citu?

RUDĪTE: -Dažādas vainas mēs meklējam tieši pirms vēlēšanām.

ANDRIS: -Par to neesmu domājis - visdrīzāk nav bijis iemesla. Zinu, ka citās partijās par visu lemj "augša", bet pārējiem nav dota iespēja izteikties. "Zatlera reformu partijā" par visu lemjam mēs paši. Nav svarīgs nosaukums, bet būtība, kā strādā komanda.

RUDĪTE: -Jā, ar Zatlera lēmumu Nr.2 sākās šīs pārmaiņas. Varbūt pēc daudziem gadiem vēsturnieki rakstīs, ka Latvijā bija posms, kad notika Zatlera reformas.

Nacionālisti pārmet, ka aicināti piešķirt pilsonību bērniem, kuri neatkarīgā Latvijā dzimuši nepilsoņu ģimenēs?

ANDRIS: -Nekad neesmu sapratis, kāpēc nevar piešķirt pilsonību bērniem, kuri dzimuši Latvijā, kuri pārvalda latviešu valodu. Ja ģijā piedzimst bērns, viņš automātiski ir ģijas pilsonis.

RUDĪTE: -Nevajag mest akmeni vēsturē. Mēs esam bijuši kopā ar krieviem, vāciešiem, poļiem un citām tautām. Ja cilvēks šeit ir dzimis, viņam pienākas pilsonība. Viņš šeit strādā, maksā nodokļus un ir mūsu kaimiņš. Vai mums nav svarīgāku lietu, par kurām strīdēties? Latgalē vienmēr roku rokā dzīvojuši dažu tautību cilvēki. Ja mēs būtu viens otru slaktējuši, vai spētu saglabāt savu identitāti?

Programmā norādāt, ka iestāties par tautas vēlēto prezidentu?

ANDRIS: -Tautas vēlēts prezidents nenozīmē prezidentālu republiku. Mēs esam un būsim parlamentāra valsts. Prezidentam

ANDRIS SLIŠĀNS. Arī pēc vēlēšanām viņš sola būt ikvienam pieejams: "Saeimā beidzot jāstrādā deputātiem, kuri domā par Latgali. Trīs gadus vajadzētu panākt, lai latgaliešu valoda kļūst par reģionālo valodu. Vajag panākt, lai Latgales skolās ir vismaz viena apmaksāta latgaliešu mācību stunda nedēļā. Es ticu, ka tā būs!"

jādod tikai paplašinātas pilnvaras, piemēram, Saeimas atļaišanā, likumsargu izvirzīšanā un iecelšanā.

RUDĪTE: -Latvijas iedzīvotāji gaida no prezidenta lielāku teikšanu, lielāku ietekmi. Tauta uzticas prezidentam, bet neredz atgriezenisko saiti.

Nereti vēlēšanās parādās jauna seja, kuru uztver bezmaz vai kā mesiju? Tā nāca Repše, tagad nāk Zatlers. Tad seko vilšanās...

ANDRIS: -Cik esmu kontaktējies ar partijas biedriem, nav radušās šaubas, ka mūs gaida vilšanās. Līdzšinējā pieredze liecina, ka Saeimas balsojumus visi raugās uz konkrētu cilvēku pusi, kuri *dirīģē*, kā balsot. Mēs pirms balsošanas visus jautājumus savstarpēji izdiskutēsim.

Un balsošanas dienā kāds nobalso pavisam par kaut ko citu?

RUDĪTE: -Ja viens cilvēks nakts laikā pārdomā savu lēmumu un viņam nav argumentu, kāpēc tā, tad acīmredzot kaut kas nav kārtībā.

Kādi ir Jūsu vaļasprieki?

RUDĪTE: -Patik teātris, lasīt, ceļot, strādāt savā dārzā, atpūsties kopā ar draugiem. Ik pa laikam vadu dažādus pasākumus, piemēram, kāzas, jubilejas.

ANDRIS: -Pēc izglītības esmu fiziķis, strādāju par ģeologu un tautas nama vadītāju, kas arī ir mans hobijs. Tautas nams paņem visu manu brīvo laiku.

Deputātu kandidātu prognoze

- ✓ "Zatlera reformu partija" saņems 27-30 vietas Saeimā.
- ✓ Saeimā ievēlēs trīs mūsu puses kandidātus.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

No priekšvēlēšanu programmas:

- Izveidot Latviju par valsti, kurā cilvēki ir lepmi dzīvot un aizbraukšie vēlas atgriezties.
- Ieviesīsim visaptverošu ģimenes un dzimstības atbalsta politiku. Nodrošināsim bezmaksas bērnudārzus saskaņā ar "nauda seko bērnam" principu no 1,5 gadu vecuma. Piedāvāsim alternatīvu kompensāciju izvēlei par labu mājaudzinašanai. Ieviesīsim "nākamā bērna" atbalsta politiku.
- Grozīsim Satversmi, lai dotu tautai tiesības ievēlēt Valsts prezidentu ar paplašinātām pilnvarām.
- Panāksim efektīvu un nelielu valsts pārvaldi, kur katras iestādes un budžeta programmas veidošanā pāriesim no vēsturiskā principa uz "nulles" principu.
- Bērniem, kuri neatkarīgā Latvijā dzimuši nepilsoņu ģimenēs, pienākas Latvijas pilsonība.

Sacensības, kurās uzvar visi

Sestdien Balvu pilsētas stadionā notika pirmā Balvu novada ģimeņu sporta diena. Sacensību organizators Edgars Kaļva nešaubās, ka tā kļūs par tradīciju. "Aicinu nākamgad Balvu novada ģimenes būt vēl aktīvākas, jo šajās sacensībās zaudētāju nav. Nav lielākas vērtības kā ģimene," viņš uzsvēra.

Rīta vingrošana. Pirms sacensību atklāšanas ģimenes devās parādes gājienā, kā arī Greizā suņa un Slinkā kaķa vadībā, kuru lomās iejutās Balvu Bērnu un jaunatnes centra darbinieces Lelde Leja un Inga Kataja-Paegle, piedalījās rīta vingrošanā.

Psiholoģisks pārbaudījums. Kacēnu ģimene pārvar šķēršļus, turklāt mammai Ivetai un dēlam Rihardam (9 gadi) ir aizsietas acis. Viņus vada Jānis Kacēns. Šī ģimene "Mix" klasē izcīnīja 1.vietu.

Gūst labu rezultātu. Pušpuru ģimene ((no kreisās – Kristofers (2 gadi), Ilona, Aigars un Kintija (15 gadi)) pirms datorpeles mešanas tālumā sprieda, ka sacensībās saņems lielisku rezultātu. "Pirms starta mums bija psiholoģiskas pārrunas, lai uzmundrinātos kaujai," jokoja tētis Aigars. Pušpuru ģimenes taktika izrādījās veiksmīga - "Pro" klasē iegūta 1.vieta.

Patik futbols. Aivis ar māsu Lieni un brāļa meitu Evelīnu Šaicāni atzina, ka vislabāk viņiem patīcis pārbaudījums ar futbola bumbu. "Man tur veicās," lepojās astoņgadīgā Evelīna. Jautāta, vai šīs prasmes mantotas no vectēva Aīņa Šaicāna, meitene domīgi grozīja galvu: "Nezinu."

Piepūšamajās atrakcijās. Vislielāko sajūsmu sacensību dalībnieki izrādīja par pārbaudījumiem piepūšamajās atrakcijās, kurās bija jāatrod rotaļlietas. Dominiks (2,4 gadi), kurš startēja kopā ar tēti Juri, nepārtraukti smaidīja. Puisēna mamma Lelde Leja nešaubās, ka šī diena vēl ilgi paliks viņu ģimenes atmiņā kā jauka un izdevusies. "Lai šādu svētku ir vairāk!" vēlēja Lelde.

Būvē telti. Akmeņkalnu ģimene – Valdis, Liene, Zane (8.septembrī svinēs 10.dzimšanas dienu) un Nauris (13 gadi) - būvē divvietīgo telti. Viņi pastāstīja, ka datorpeles mešanas disciplīnā vislabākais sasniegums bijis mammai Lienei. "Viņas rezultāts ir 28 metri," lepojās Akmeņkalni. Savukārt pati Liene paskaidroja, ka līdz šim peli tikai uz "paklājīņa" bija redzējusi.

Uz priekšu! Ilze un Andris Cunski ar meitām Meliju Elzu (6 gadi) un Elizabeti (3 gadi) startēja "Rūķu klasē". Māmiņa Ilze atklāja, ka nopietni gatavojās sacensībām, lai pirmajā novada ģimeņu sporta dienā sasniegtu visaugstākos rezultātus: "No rīta apēdām spēcinošu omleti, izdzērām apelsīnu sulu un kakao. Bet arī tas vēl nav viss! Izgludinājām visiem dzeltenus krekļus, kā arī sameklājām brilles. Kāpēc brilles? Tās nav vienkāršas, bet spēcinošas!"

Sacensību organizators. Edgars Kaļva uzskata, ka mūsu novadā dzīvo visforšākās ģimenes. Viņš sacensību dalībniekiem rādīja piemēru rīta vingrošanā, uzsverot, ka sporta cīņās valdīs tikai smaidi.

turklāt ar hokeja nūju rokās. "Mamma, pagaidi!" sauca puisēns. Vēl Salcēviču ģimenē startēja tētis Salvis un vecākais dēls Tomass (4,3 gadi). Viņi "Rūķu" klasē bija labākie!

Mamma, pagaidi! Kad uz starta līnijas stājās Iveta Salcēviča, viņas 2,4 gadus mazais dēliņš Valters nespēja saprast, kur mamma tā staidzas,

Viena no lielākajām ģimenēm. Sacensību organizatori slavēja Ķirsonu ģimeni, kura, viņuprāt, ir viena no lielākajām. Ģimeņu dienā startēja Juris un Evija ar meitu Patrīciju (2 gadi) un dviņiem Ričardu un Robertu (8 gadi).

E.Gabranova teksts un foto

Trešdienas saruna

“Noķeriet mainīgo vēju savās burās”

5.augustā Balvu novada ārkārtas domes sēdē par jauno Balvu Valsts ģimnāzijas direktori apstiprināja balvenieti INESI PAIDERI. Viņas kandidatūra, deputātuprāt, bija vislabākā no astoņiem pretendentiem. Jautāta, vai tas priecē, I.Paidere atzina, ka, protams, jā, tomēr daudz gandarītāka jutīsies, kad izdosies īstenot visu iepilnoto: “Pašreiz atrodos tikai ceļa sākumā un apzinos, ka darbs līdz mērķu sasniegšanai nebūs viegls. Tomēr esmu pārliecināta, ka cilvēkam reizē ar vēlmi tiek iedots arī spēks un enerģija to piepildīt.”

Mēdz teikt, ka jauna slota tīri slauka. Vai ģimnāzijā gaidāmas kardinālas izmaiņas?

-Lai gan Balvu Valsts ģimnāzijā veiksmīgi īsteno piecas izglītības programmas, piedāvājot pietiekami plašu un daudzveidīgu vidējās izglītības programmu klāstu, uzskatu, ka nepieciešams veicināt jaunu izglītības programmu izveidi. Tāpēc vēlos ieviest vispārējās vidējās izglītības vispārīglokošā virziena izglītības programmu ar padziļinātu angļu valodas apmācību, tādējādi pilnveidojot skolas izglītības programmu, svešvalodu apguvi un katras klases un indivīda izaugsmi. Programmas izveide sniegs iespēju skolai plašākā nacionālā un starptautiskā kontekstā piedalīties valodu izglītības politikas izveidē un pārmaiņu realizēšanā. Skolēnu apmaiņas programmās attīstīs savstarpējo iepazīšanos ar dažādām kultūrām klases un skolas vidē (piesaistot skolotājus no citām valstīm). Noteikti vēlos arī uzlabot skolas materiāli tehnisko bāzi, piesaistot līdzekļus ES projektos, līdz ar to modernizējot mācību procesu, ceļot skolas reitingu un veicinot atpazīstamību, skolēnu ieinteresētību nākt mācīties uz Balvu Valsts ģimnāziju.

Divreiz absolvējat Daugavpils Universitāti. Kāpēc?

-Pirmo reizi absolvēju Daugavpils Pedagoģisko universitāti 2000.gadā, iegūstot Humanitāro zinātņu bakalaura grādu angļu filoloģijā un angļu valodas skolotāja kvalifikāciju, kas deva man zināšanas pedagoģijā. Savukārt otrreiz - 2010.gadā, izmantojot Balvu Tālākizglītības Centra piedāvāto iespēju studēt maģistrantūrā tepat Balvos, ieguvu Profesionālā maģistra grādu sabiedrības pārvaldē un iestāžu vadītāja kvalifikāciju. Kāpēc divreiz Daugavpils Universitātē? Neviena vēlme cilvēkam, ja vien viņš to patiesi vēlas, nepaliek nepiepildīta. Toreiz – beidzot Daugavpils Pedagoģisko universitāti, meitai bija tikai divi mēneši, tāpēc uz izlaidumu neierados, pie sevis nodomājot - gan nākamreiz... Un tāda nākamā reize arī pienāca, tiesa, pēc 10 gadiem. Toties izlaidumu un svētku sajūtu, esot Daugavpils Universitātē, izbaudīju simtprocentīgi!

Lēmums par pieteikšanos konkursam uz direktora amatu bija pārdomāts vai spontāns?

-Uzskatu, ka lēmums kandidēt uz šādu vakanci nekad nevar tikt pieņemts spontāni, jo būt par BVG direktori ir liela atbildība.

Balvenieši Jūs pazīst kā māmiņu 11 gadus vecai meitai un bijušo Balvu novada pašvaldības darbinieci. Ko vēl gribētu pastāstīt par sevi?

-Esmu cilvēks, kam ļoti interesē jauni iespaidi, pieredze, daudz esmu ceļojusi, smeļoties citu valstu daudzveidīgo pieredzi, tiekoties ar jaukiem cilvēkiem. To visu vēlos laika gaitā ieviest darbā.

Viens no primārajiem jautājumiem ir valsts ģimnāzijas statusa saglabāšana. Vai ir iemesls uztraukties?

-Pagājušajā mācību gadā A, B, C līmeņus BVG ieguva tikai 75%, kas ir minimālā robeža, kura šķir mūs no valsts ģimnāzijas statusa zaudēšanas. Spriediet paši... Latvijas skolu novērtējuma reitinga tabulā Balvu Valsts ģimnāzija ierindojas 50.vietā, kas nav sliktis rādītājs uz 127 skolu fona. Saka, ka sliktis ir tas karavīrs, kurš nevēlas kļūt par ģenerāli. Arī mēs nedrīkstam apstāties pie sasniegtā.

Vai pietiek finanšu līdzekļu jaunu ideju realizācijai?

-Finanšu līdzekļu trūkst visā valstī, arī mūsu novadā. Ir veikts darbs pie budžeta pozīciju optimizēšanas, lai varētu racionālāk izmantot finanšu līdzekļu atlikumu. Savukārt jaunu ideju realizēšanai līdzekļus centsimies piesaistīt, realizējot dažādus projektus, no kuriem viens, sadarbojoties ar vietnieku ārpusklases darbā, jau ir uzrakstīts, un pašreiz gaidām rezultātus.

Skolas vide ietekmē jauniešu pašsajūtu un mācību rezultātus. Kādi jauninājumi gaidāmi tuvākā vai tālākā perspektīvā?

-Uzskatu, ka katra skolēna izaugsme atkarīga no trīs faktoriem - paša spējam, ģimenes un vides! Tāpēc, ciešā sadarbībā ar vietniekiem, mēģināsim dažādot un pilnveidot pasākumu klāstu, lai skolēniem būtu motivācija tos apmeklēt.

Pirms kāda laika skolā diskutēja par iespējamo formu ieviešanu. Kāds ir Jūsu viedoklis šajā jautājumā?

Inese Paidere. “Laipni lūdzam skolā!” aicina jaunā Balvu Valsts ģimnāzijas direktore.

-Esmu “par”, kaut sākotnēji vēlos ieviest tikai atsevišķu pieredzes zīmi, kas vienlaikus gan pieradinātu skolēnus pie vienotu prasību ievērošanas, gan dotu laiku detalizēti izanalizēt visus “par” un “pret”, jo steigā tas nav izdarāms. Ģimnāzijai nepieciešama atpazīstamība, un mūsu pienākums ir ieaudzināt skolēnos lepnumu par savu skolu.

Bijušais Balvu novada vadītājs kādā intervijā uzsvēra, ka aiziešana no darba pašvaldībā bija Jūsu individuāla izvēle. Kuluāros tolaik izskanēja cita versija, proti, cilvēciskais faktors?

-Šāds jautājums vairs nav un nevar būt aktuāls. Tas bija jāuzdod pirms gada, kad izvēlējos aiziet no darba pašvaldībā. Ja tas netika izdarīts tad, kāpēc par to jautāt tagad? Katram cilvēkam, arī man, dzīvē pienāk brīdis, kad gribas izmaiņas, kas man vienmēr nozīmējušas tikai labu. Katrā ziņā savu lēmumu neesmu nožēlojusi.

Ko ieteiktu un kas jāņem vērā ģimnāzistu vecākiem un viņu atvasēm, uzsākot jauno mācību gadu?

-Pirmās skolas gada dienas un nedēļas ir ļoti nozīmīgas gan skolēniem, gan skolotājiem. Labs skolas gada sākums ir būtisks priekšnoteikums efektīvai klasvadībai visa gada garumā un var kalpot par pamatu labām skolotāju un skolēna attiecībām. Tāpēc šogad esam padomājuši par mazlietiņš netradicionālāku 1.septembra pasākumu, kā arī to, ka 2.septembris nesagaidīs skolēnus ar 7-8 mācību stundām, bet gan ar adaptācijas dienas aktivitātēm. Bet no skolēniem tiek gaidīts nopietns mācību darbs un vēlme iesaistīties daudz un dažādos ārpusklases pasākumos.

Vai mūsu bērni, absolvējot ģimnāziju, ir un būs konkurētspējīgi ar vienaudžiem no galvaspilsētas?

-Noteikti, jā!

Kas baida jaunajā amatā?

-Man šis darbs ir jauns izaicinājums, bet, ja runājam par bailēm, tad vadošos amatos strādājošiem cilvēkiem tās, manuprāt, var būt divējādas - bailes no radikālām pārmaiņām un vienlaikus - no to trūkuma. No katra jauna vadītāja vienmēr gaida pārmaiņas, tāpēc vairāk uztraucos par stagnāciju, kas pati par sevi tiek uzskatīta par sliktu toni. Bailes kavē ikviena indivīda mērķu sasniegšanu, tāpēc pēc iespējas mazāk par to domāju. Ja baidies no vilka - meža neej. Jā, protams, ir uztraukums, bet tāpēc apkārt ir brīnišķīga komanda, un mums viss izdosies. To, ko cilvēks spēj izspēt, spēj arī paveikt.

Kā atbrīvojaties no stresa?

-Šobrīd esmu pilna ar enerģiju, kāpēc būtu jābūt stresam? Tas rodas tad, kad nav mērķu, uz ko tiekties. Man tie ir. Vēl stress var piezagties klāt, kad ir pārpūle, kuras man vēl nav. Cilvēks ir veiksmīgs, ja no rīta mostas, vakarā iet gulēt, bet pa dienu dara, ko vēlas.

Ko patīk darīt brīvajā laikā?

-Būt pie dabas, lasīt psiholoģiska rakstura grāmatas, peldēt, spēlēt ģitāru un ceļot.

Varbūt kāda atziņa palīdz pašai un to varat ieteikt arī citiem?

-Tādas ir vairākas. Viena no tām varētu būt ar Marka Tvena vārdiem: “Pēc divdesmit pavadītiem gadiem Jūs nožēlosiet to, ko nebūsiet izdarījuši, nevis to, ko būsiet. Tādēļ atrisiet visus savus mezglus. Droši dodieties pasaulē, prom no drošās ostas. Noķeriet mainīgo vēju savās burās. Izpētiet. Sapņojiet. Ticiet. Brīnieties. Atrodiet.”

Sports

Latviju pārstāv arī balvenietis

No 12. līdz 14. augustam Polijas galvaspilsētā Varšavā norisinājās Eiropas čempionāts grieķu - romiešu cīņā kadetu vecuma grupā. Latviju šajā čempionātā pārstāvēja pieci cīkstoņi. Viņu vidū bija arī Balvu novada Sporta skolas audzēknis Dmitrijs Dubrovs, kurš startēja svara kategorijā 76 kg. Vadoties no mūsu cīkstoņu reālajām iespējām, treneri izvirzīja uzdevumu iekļūt Eiropas labāko cīkstoņu pirmajā desmitniekā, kas trijiem mūsu cīkstoņiem arī izdevās. Dmitrijs Dubrovs 24 dalībnieku konkurencē izcīnīja 9.vietu. Sportists no Liepājas ieguva 10.vietu un cīkstonis no Daugavpils izcīnīja 5.vietu. Dmitrijs Dubrovs turpmāk startēs jau junioru vecuma grupā un sev jaunā svara kategorijā - līdz 85kg. Tāpat priekšā atkal smags darbs uz cīņas paklāja triju gadu garumā, kas, iespējams, vainagosies ar iekļūšanu Latvijas junioru izlasē un uzvarām Eiropas un pasaules čempionātos.

Z.Logina

Futbolistiem labi rezultāti

Šī gada vasara bijusi veiksmīga mūsu futbolistiem, kuri visās vecuma grupās izcīnījuši medaļas. Vecuma grupā 2003.gadā dzimušie un jaunāki, kurā šovasar spēlēja arī Balvu novada sadarbības partneri – Mārupes futbolisti novadnieka Agra Kokoreviča vadībā, reģionā izcīnīja 1.vietu. Komandā lieliski spēlēja arī tilžēnietis Daniels Saliņš.

Vecuma grupā 2001.gadā dzimušie un jaunāki “Balvu Vilki” izcīnīja 2.vietu. Par labāko spēlētāju atzīts Endijs Tūcis no Balviem.

Vecuma grupā 2000.gadā dzimušie un jaunāki “Balvu Vilki” izcīnīja 1.vietu. Par labāko spēlētāju nominēts Vadims Šnegovs no Balviem.

Augusta nogalē pēdējo sabraukumu Balvu pilsētas stadionā aizvadīja 1999.gadā dzimušie un jaunāki “Balvu Vilki”, kuri pārliecinoši izcīnīja 1.vietu. Par labāko spēlētāju mūsu komandā atzīts Māris Žugs no Balviem.

Ne mazāk veiksmīgi vasaru aizvadījuši 1997.gadā dzimušie un jaunāki “Balvu Vilki”, kuri arī kāpa uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena. Labākais spēlētājs – Jānis Mačs no Balviem.

Vecuma grupā 1995.gadā dzimušie un jaunāki “Balvu Vilki” reģionā ierindojās 3.vietā.

Balvu Sporta centra vadītājs Ainis Šaicāns atzīst, ka rezultāti šovasar ir ļoti labi, neskatoties uz karstajām vasaras dienām: “Futbolisti ir godam aizstāvējuši Balvu novada vārdu gan reģionālajās, gan citās sacensībās.” Jautāts, vai futbola sezona tuvojas noslēgumam, viņš paskaidroja, ka tā turpinās visu gadu. “Pavisam drīz sāksies turnīri telpu futbolā. Vēl septembrī un oktobrī notiks Latvijas skolu kausa izcīņa ar finālsacensībām 2012.gada maijā Rīgā, ko atjaunojusi Latvijas Futbola federācija. Šajos mačos spēlēs 1998.-1999.gadā dzimuši zēni un meitenes, kā arī 2000.-2001.gadā dzimuši zēni un meitenes. Neizpaliks arī citas sacensības,” pastāstīja A.Šaicāns.

Vakar vecākās grupas 1993.gadā dzimuši un jaunāki futbolisti aizvadīja pēdējās spēles Alūksnē. Komandas treneris Jānis Zakariņš informē, ka mūsu futbolisti izcīnīja 1.vietu: “Stabili finālā nospēlēja aizsargi Aleksandrs Šnegovs, Jānis Mačs un vārtsargs Kristaps Supe. Par labāko spēlētāju komandā atzina Jānis Začevu no Kubuliem,” pastāstīja J.Zakariņš.

Vasaras raža. Balvu novada futbolisti šovasar izcīnījuši godalgotas vietas visās vecuma grupās.

Īsumā

Piešķirs "Mammadaba" vēstniecības titulu

Jau trešo gadu, sadarbojoties Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centram un AS "Latvijas valsts meži", 1.septembrī deviņās Latvijas skolās akreditēs "Mammadaba" vēstniecības. No Ziemeļlatgales "Mammadaba" vēstniecības titulu 1.septembrī uz vienu mācību gadu piešķirs Rugāju novada Eglaines pamatskolai. Šo titulu nesīs skolas, kuras iepriekšējā mācību gadā piedalījās AS "Latvijas valsts meži" īstenotajā vides izglītības programmā "Izzini mežu" un meža izziņas aktivitātēs iesaistīja visvairāk skolēnu, dodoties dabas sakopšanas talkās, izliekot putnu būrišus, stādot mežu, piedaloties Meža olimpiādē, apciemojot "Mammadaba" objektus u.c. Skolu vēstniecības saņems "Mammadaba" karogu, akreditācijas rakstu, unikālu stendu bibliotēkai ar grāmatām par mežu, meža vērtībām un apkārtējās vides jautājumiem.

Jauniešu centri atvērti skolēniem

Līdz ar jaunā mācību gada sākšanos skolēni apmeklēs novadu jauniešu centrus, kur labprāt vēlēties pavadīt daļu brīvā laika. Rugāju jauniešu iniciatīvu-interesu centra vadītāja Līga Kravale atzīst, ka vasarā uz centru pārsvarā gāja jaunieši, kuri dzīvo pagasta centrā, bet ar septembri to apmeklēs arī tālāk dzīvojošie bērni. Septembra beigās jauniešu iniciatīvu-interesu centrā būs iegādāts jauns biljarda galds skolēniem, konferenču galds un krēslī. Finansējums tam iegūts no dalības projektā, kur Izglītības un zinātnes ministrija atbalstīja jauniešu centrus. "Būsiet gaidīti jauniešu iniciatīvu-interesu centrā! Vēlu visiem ar kļavu lapu virpuli, gladiolu zobeniem, asteru krāšņumu un labu omu uzsākt jauno mācību gadu," saka L.Kravale.

Aicina pieteikties spēlei

Televīzijas spēle jauniešiem meklē līderus un talantus vecumā no 18 līdz 30 gadiem, kuri ir gatavi cīnīties un aizstāvēt savu viedokli par dažādām sabiedrības pārvaldes un starptautiskām tēmām, kuriem ir jaunas, neordināras idejas Latvijas attīstībai un kuri tuvākā nākotnē varētu veidot Latvijas politiku. Jaunieši aicināti izveidot līdz vienai minūtei garu video rullīti par tēmu "Mana ideja Latvijai", aizpildīt anketu un līdz 5.septembrim sūtīt to visu uz e-pastu: premierministrs@premierministrs.lv. Jauniešiem būs iespēja satikties un diskutēt ar bijušajiem Latvijas premjerministriem, sabiedrības viedokļa līderiem, diplomātiem, konsultantiem, žurnālistiem, sabiedrisko attiecību speciālistiem un izmēģināt savas spējas televīzijas spēles pusfinālā un finālā, kas notiks oktobrī. Spēles nolikums un anketa atrodamā mājas lapā www.premierministrs.lv.

Izmēģini spēkus konkursā

Eiropas Komisija aicina 17-gadīgus vidusskolēnus piedalīties jauno tulkoātāju konkursā "Juvenes Translatores", kas šogad notiks piekto reizi ar mērķi veicināt svešvalodu apguvi un iepazīstināt ar tulkošanas nozari. Lai pieteiktos dalībai konkursā, skolas aicinātas reģistrēties konkursa tīmekļa vietnē: <http://ec.europa.eu/translatores> no 1.septembra līdz 20.oktobrim. Skolas izvēlies elektroniski (no katras dalībvalsts izvēlēto skolu skaits būs atbilstošs šīs dalībvalsts deputātu skaitam Eiropas Parlamentā). Tulkošanas konkursā, kas notiks 24.novembrī, 27 Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu skolēni mērosies spēkiem, pārliecinoties, kādām jābūt prasmēm, lai pārtulkotu tekstu no vienas valodas citā, un cik svarīga tulkošana ir ES. Katras valsts uzvarētāju aicinās uz Briseli, kur notiks apbalvošanas ceremonija.

Notiks pieredzes apmaiņas seminārs

Līdz 6.septembrim pašvaldību jaunatnes lietu speciālisti un jauniešu centru darbinieki, aizpildot pieteikuma anketu (www.jaunatneslietas.lv), var pieteikties pieredzes apmaiņas semināram par jauniešu līdzdalības veicināšanu, kas notiks no 15. līdz 16.septembrim Madonas novadā. Uzturēšanās izdevumus semināra laikā dalībniekiem sedz Izglītības un zinātnes ministrija.

Studijas

Nākotnē būs kuģa kapteinis

Šonedēļ sāksies jaunais mācību gads ne tikai pamatskolu un vidusskolu skolēniem, bet arī augstskolu studentiem. Īpašs tas būs 1.kursu studentiem, jo jāiepazīst izglītības iestāde, jaunās prasības, pedagogi un studiju biedri.

Rugāju novada vidusskolas absolvents EDGARS VĒRDIŅŠ šogad uzsāks studijas Latvijas Jūras akadēmijā, Jūras transporta nodaļā, Kuģa vadīšanas studiju programmā. Uz šo augstskolu aiziet retais mūsu skolu absolvents, arī jūrnika profesija mūsupusē nav plaši sastopama. Kā Edgaram radās interese un vēlme kļūt par jūrnīku?

"Doma studēt šajā nozarē radās samērā nesen – aptuveni pirms gada. Sākās pēdējais mācību gads vidusskolā, un sapratu, ka profesijas izvēli nedrīkst vairst atlikt. Pirms tam televīzijā biju redzējis sižetus par iespējam studēt jūrnīcībā, pameklēju papildus informāciju internetā un sapratu, ka gribu studēt Latvijas Jūras akadēmijā," stāsta jauniešs. Profesijas izvēli, iespējams, ietekmēja arī tas, ka viņa paziņu lokā ir daži jūrnīki, sarunās ar kuriem izskanēja informācija par šīs profesijas plusiem un mīnusiem. Edgars par jūrnīkiem lasīja gan internetā, gan presē, un ieguva pietiekami labu priekšstatu par šo profesiju. Ja informācija lielākoties būtu negatīva, tad viņš neizvēlētos šo dzīves ceļu. "Ļoti svarīgs apstākļs profesijas izvēlē bija iespējas iegūt darbu pēc studiju pabeigšanas, un Latvijas Jūras akadēmija sagatavo augsti kvalificētus un pasaules darba tirgū konkurētspējīgus savas nozares speciālistus. Protams, arī darbs, kas saistīts ar ceļo-

šanu, un augstais atalgojums bija faktori, kas ietekmēja šo studiju izvēli," atzīst jauniešs. Viņš pieļauj, ka pēc studiju beigšanas strādās par stūrmani, bet nākamais solis pa karjeras kāpnēm būs kuģa kapteiņa amats. Protams, tas nenotiks strauji, līdz tam par stūrmani būs jānostrādā 5-10 gadi.

Edgara vecāki un draugi viņa izvēli uztver ar dalītām jūtām, jo zina, ka viņš ilgu laiku pavadīs jūrā, prom no mājām, ģimenes un draugiem. Tomēr neizpaliek arī prieks, jo Edgaram būs interesants un labi apmaksāts darbs, kas mūsdienās nav mazsvarīgi. Zināmi vairāki gadījumi, kad

jaunieši pēc augstskolas absolvēšanas nevar atrast darbu savā izvēlētajā profesijā, kļūst par bezdarbniekiem vai dodas strādāt uz ārzemēm. Tomēr tur vainojami arī viņi paši. "Uzskatu, ka Latvijā ir pietiekami daudz iespēju iegūt izglītību un atrast darbu. Tas, protams, prasa piepūli, bet, ja cilvēks ir apņēmīgs un mērķtiecīgs, tad ir izredzes sasniegt mērķi. Par darbu ārzemēs neesmu domājis, jo man bija pietiekami labi līmeņi centralizētajos valsts eksāmenos, lai iegūtu budžeta vietu Latvijas Jūras akadēmijā," stāsta Edgars.

Atceroties mācību laiku Rugāju novada vidusskolā, jauniešs 12 skolas gadu raksturo kā interesantu, jautriem notikumiem bagātu un samērā bezrūpīgu. Absolventa vārds bieži vien bija lasāms konkursu un olimpiāžu uzvarētāju vidū. Piemēram, aizvadītajā mācību gadā Edgars ieguva 1.vietu angļu valodas olimpiādē, angļu valodas diskusiju konkursā, 3.vietu - fizikas un ķīmijas

Viņš pieļauj, ka pēc studiju beigšanas strādās par stūrmani, bet nākamais solis pa karjeras kāpnēm būs kuģa kapteiņa amats.

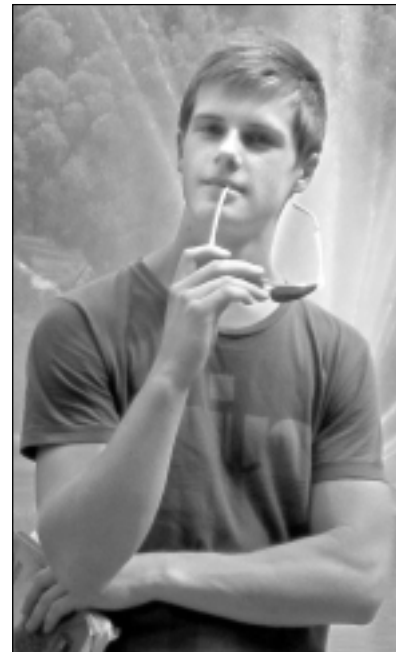

Foto - no personīgā arhīva

Edgars. Brīvajā laikā viņam patīk nodarboties ar sportu, vislabāk - spēlēt futbolu un apmeklēt svaru zāli. Vēl, kā pats atzīst, daudz brīvā laika pavada, skatoties dažādas filmas.

olimpiādē. Iepriekšējos gados ieguva godalgotas vietas arī mājturības olimpiādē un sporta sacensībās, piemēram, 400 m sprinta skrējienā. Skolā viņam padēvās visi mācību priekšmeti. Par panākumiem mācībās jauniešs vislielāko paldies saka vecākiem, kuri atbalstīja viņu visus skolas gadus, no kuriem mantoja gudru prātu, uzņēmību un neatlaidību. Paldies arī skolotājiem, kuri deva daudz ļoti vērtīgu zināšanu.

Septembrī Edgars kļūs par centīgu un apzīnīgu studentu. Viņš uzskata, ka galvenais studiju laikā ir mācīties un noslēgumā iegūt diplomu. Vēl šajā laikā jauniešs saprata robežas plāno atpūsties un apmeklēt pasākumus, ko piedāvās galvaspilsēta.

Vērtē un iesaka

Mācās teātra un dejas mākslu

Stacijas pamatskolas skolotāja ZANDA ARNICĀNE šovasar apmeklēja kursu "Teātris un dejas kā būtiska mācīšanās procesa sastāvdaļa", kas notika Čehijas pilsētā Uštek. Gan pedagogiem, gan jauniešiem, lai attīstītu sevi radošu personību, viņa iesaka ļauties kustību teātrim.

Kursu dalībnieki iepazīna Prāgas arhitektūru, baudīja viesmīlīgo čehu kultūru, aktīvi strādāja ar izciliem un pieredzējušiem teātra un deju pasniedzējiem. Dalībnieku grupu veidoja deviņi dalībnieki no Spānijas, Somijas, Horvātijas, Grieķijas, Francijas un Latvijas. "Visi dalībnieki bija atvērti jaunām idejām, strādāja ar neizmērojamu enerģiju un atdevi, kas bija redzams arī pēdējā uzdevumā. Mēs strādājām ar netradicionālām metodēm, par ierosmes avotu izmantojot mūziku, attēlus, folkloru, veidojām tēlus un likām tiem mainīties," stāsta skolotāja. Viņa skaidro, ka kustību teātris palīdz cilvēkam apzināties sevi, atbrīvot savu apziņu no uzslāpojumiem, izdzīvot dažādas situācijas līdzīgi kā psihoterapijas kursā. Tas pilnveido sadar-

bības un komunikācijas prasmes, spēju uzticēties un uzņemties atbildību, attīsta intelektu un koncentrēšanās spējas. Iesaistoties kustību teātra nodarbībās, iespējams attīstīt radošas personības potenciālu.

"Manas ieceres saistībā ar kustību teātri ir īstenojamas ilgākā laika periodā. Iegūtās zināšanas un prasmes domāju pielietot, mācot Latvijas un pasaules vēsturi, kā arī vadot interešu izglītības dramatisko pulciņu savā darbavietā – Stacijas pamatskolā. Nākotnē plānoju izveidot privātu teātra studiju Balvos, lai veidotu interesantāku vidi bērniem un jauniešiem. Teātris ir veids, kā attīstīt iztēli. Tas palīdz personībai radīt, nevis nodarboties ar reproducēšanu. Turklāt teātris ir arī kā "sajūtu laboratorija", kas mudina domāt, analizēt un vērtēt," stāsta Z.Arnicaņe.

Ar jaunām iecerēm. "Comenius" profesionālās pilnveides kursu skolotāja apmeklēja pirmo reizi. Atgriezies mājās, viņa iesaka tajos piedalīties visiem skolotājiem, kuri kaut nedaudz zina angļu valodu.

Foto - no personīgā arhīva

Lappusi sagatavoja A.Socka

Kā cīnīties ar atkarību no alkohola?

Viedokļi

Alkohola lietošana neveicina valsts attīstību

JĀNIS SUPE, Latvijas Universitātes Atturības un veselības izglītības veicināšanas biedrības biedrs

Alkohola politika Latvijā ir ļoti nesakārtota – lai gan likumdošana nosaka, ka jaunieši vecumā līdz 18 gadiem alkoholu lietot nedrīkst, reālā situācija ir pavisam citāda. Alkoholiskos dzērienus praktiski jebkuram cilvēkam ir iespēja iegādāties gan veikalos, sevišķi mazpilsētās pie pazista-

miem pārdevējiem, gan arī nelegālās tirdzniecības vietās. Domāju, ka alkohola lietošana jauniešu vidū tādā apmērā kā šobrīd neveicina latviešu tautas izaugsmi un veiksmīgu attīstību. Tieši otrādi – aizvien vairāk cilvēku mirst jauni veselības problēmu dēļ, ko rada alkohols; ir daudz dzērumā izraisītu avāriju; alkohola lietotāji cieš no psiholoģiskām problēmām, kā arī nespēj dot maksimālo pieensumu Latvijas ekonomikas attīstībai.

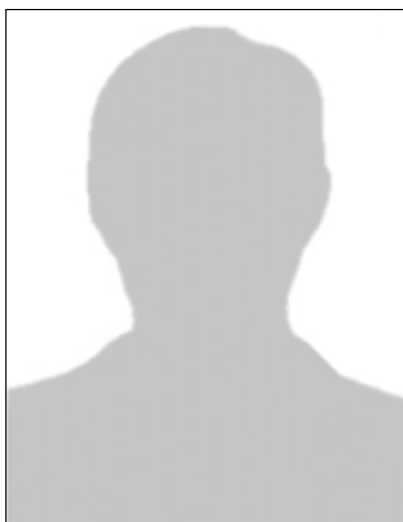
Ir grūti pateikt kādu konkrētu veidu, kā mudināt jauniešus alkoholu lietot pēc iespējas mazāk gan svētku reizēs (arī 1.septembrī), gan ikdienā. Ir skaidrs, ka lekciju lasīšanai un pirksta kratīšanai, ka “dzert ir slikti un dzert nedrīkst”, nekādu rezultātu nebūs. Taču ir vairāki citi veidi. Pirmkārt, jāmaks runāt ar jauniešiem par šīm problēmām un jārada viņiem piemērs, ka lieliski var atpūsties arī bez alkohola. Latvijas Universitātes Atturības un veselības izglītības veicināšanas biedrība bieži rīko dažādas tikšanās ar jauniešiem un pasākumus bez alkohola lietošanas. Ir ļoti daudz piemēru, kad jaunieši, kuri iepriekš lietoja alkoholu, pēc šādiem pasākumiem

no iedzeršanas atsakās, jo saprot, ka “kaifu var noņemt” arī bez grādīgajiem dzērieniem. Ne velti biedrības biedru skaits pēdējo trīs gadu laikā ir piekāšojies.

Otrkārt, likumdevējiem ir jāpievēršas šīs problēmas risināšanai un jāierobežo jauniešu iespējas iegādāties alkoholu. Latvijā visiem šķiet pieņemama situācija, ka alkoholu var nopirkt katrā mazākajā stūra bodītē, taču tas nebūt nenāk par labu jauniešu veselībai. Kā saka: laukā no acīm, laukā no sirds! Ja alkohola pudeles katru dienu nerēģotos acu priekšā veikalos plauktos un būtu grūti pieejamas, kā tas ir, piemēram, Zviedrijā, ar laiku tieksme iedzert jauniešu un arī pieaugušo vidū noteikti samazinātos.

Ikdienā, runājot ar jauniešiem par šīm tēmām, saprotu, ka ar katru gadu situācija uzlabojas. Mūsdienā jaunieši ir gudri un saprot, kas ir labs un kas – slikts. Ir tikai jāmaks ar jauniešiem runāt, argumentēt, saprotami visu izskaidrot. Padomju laika pedagoģijas metodes alkohola apkarošanā vairs nedarbojas. Ļoti svarīga ir arī audzināšana ģimenē un vecāku, kā arī draugu paraugs.

Galvenais – ticība sev

ANDREJS PRANCĀNS, balvenietis

Ja cilvēks nepārtraukti vairākus gadus lieto alkoholu, atkarība kļūst arvien spēcīgāka. Tas ir tikpat pašsaprotami, kā divi, reizinot ar divi, ir četri, tādēļ allaž svarīgi ievērot mēra sajūtu un pareizajā brīdī pateikt: stop, šoreiz pietiks! Šos

vārdus der atcerēties, ne vien lietojot alkoholu, bet arī aizraujoties ar citām lietām.

Cīnīties ar alkoholu iespējams dažādi. Populārākais droši vien ir palīdzības meklēšana pie ārstiem. Cilvēki dodas arī pie dziedniekiem, bet vai viņi spēj kaut ko izdarīt lietas labā, ņemot vērā to, ka viņi ir gudri, diplomāti un augsti izglītoti? Manuprāt, nē, jo, piemēram, ārsti var tikai veicināt atlabšanu no alkohola atkarības, nevis to izārstēt pilnībā. Ja cilvēks jau pirms došanās pie ārsta netic saviem spēkiem, turklāt nav gribasspēka, izredzes nākotnē pārstāt dzert ir minimālas. Esmu vairāk nekā pārliecināts, ka pīpēšanas, dzeršanas un narkomānijas ārstēšanas rezultāts 80% gadījumu atkarīgs no cilvēka.

Cilvēki mūsdienās nodzēras tādēļ, ka nav darba. Uzskatu, ka šobrīd tas ir vienīgais iemesls. Padomju laikos darbs bija ikvienam, savukārt to, kurš strādāt negribēja, dēvēja par liekēdi jeb tautā plašāk pazīstamā krievu valodas vārdā *tuņijadec*, bet galu galā šādas slīņkus

vairumā gadījumu tāpat piespieda strādāt. Tā, lūk, bija *krievu* laikos. Cilvēki, protams, dzēra un reizēm to darīja pat ļoti bieži, bet strādāja. Savukārt mūsdienās dzer un nestrādā. Protams, ne jau visi, bet daudzi cilvēki piekopj šādu dzīvesveidu.

Man ir 59 gadi. Dzīvē esmu pieredzējis un redzējis salīdzinoši daudz, arī iedzēršanu, dzeršanu un nodzēršanos. Man nav ko slēpt, turklāt Balvos un tuvākajā apkārtnē neesmu tik ļoti pazīstams. Atzišos, arī man aptuveni pirms 10 gadiem bija problēmas ar alkoholu. To pārvarēju, un dzīve turpinās. Protams, arī tagad iedzeru, bet cenšos to darīt prātīgi. Nopietnu iemeslu, lai izdzertu aliņu vai 100 gramus, nemaz nevajag. Piemēram, karstā vasaras sestdienas pēcpusdienā cilvēks pabeidz darbu. Ja viņš aizies uz *barčiku* pēc auksta aliņa, vai viņu kāds nosodīs? Ar 100 gramiem alkohola ir līdzīgi, bet tas nenozīmē, ka vajag nodzerties. Jābūt solīdam un smaidīgam. Galvenais ir ticēt sev, un tad viss izdosies.

Viedokļus uzklusija I.Tušinska un A.Ločmelis

Rugāju novada domē

19.augusta domes sēžu lēmumi

Piešķir nosaukumus un adreses

Nolēma piešķirt Mārim Orniņam iznomātajai zemei ar izpirkšanas tiesībām no Rugāju novada trim zemes gabaliem nosaukumu “Valteriši” un noteikt lietošanas mērķi - lauksaimniecībā izmantojamā zeme. Silvijas Droiskas nekustamajam īpašumam piešķir nosaukumu “Nārbuli” un apstiprināja adresi “Nārbuli 1”, Lazdukalna pagasts, Rugāju novads. Kristapa Šadurska nekustamajam īpašumam “Medņi-Š” noteica adresi: “Medņi-Š”, Rugāju pagasts, Rugāju novads.

Uzmēris derīgo izrakteņu atradnes

Nolēma veikt derīgo izrakteņu atradnes Ilgancis topogrāfisko uzmērīšanu un atlikušo krājumu aprēķinu, lai iegūtu jaunu limitu un atļauju derīgo izrakteņu ieguvei. Piešķirs Ls 3000 no pašvaldības šī gada budžeta līdzekļiem topogrāfiskās uzmērīšanas un atlikušo krājumu aprēķina veikšanai derīgo izrakteņu atradnē Ilgancis.

Piešķir atvaļinājumu

Rugāju novada domes priekšsēdētājam Ritai Krēmerei piešķir ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu no 22.augusta līdz 18.septembrim. Priekšsēdētājas pienākumus atvaļinājuma laikā pildīs vietniece Sandra Kapteine.

Ierīkos atsevišķu ieeju

Nolēma ierīkot atsevišķu ieeju doktorāta un zobārsta pacientiem, piešķirt papildus finansējumu Ls 4994,28 no pašvaldības šī gada pamatbudžeta līdzekļiem Rugāju novada vidusskolai telpu pārbūves darbu izpildīšanai.

Piešķir brīvpusdienas

Deputāti ar 1.septembri nolēma piešķirt brīvpusdienas visiem skolēniem, kuri mācās Rugāju novada skolās.

Izdarā grozījumus pašvaldības budžetā

Palielināja šī gada pamatbudžeta ieņēmumus un izdevumus par 109 517 latiem (izmaiņas aizdevumu atmaksā un darba praktizēšanas pasākumos), speciālā budžeta ieņēmumus un izdevumus - par 9 357 latiem (saņemta mērķdotācija no pašvaldību autoceļu fonda).

Īsumā

Diskutē par pašapziņu un saskarsmi

25.augustā Rugāju novada vidusskolā notika seminārs - kursi “Saskarsme – veiksmīgas pedagoģiskās darbības pamatnosacījums”. Kursus vadīja psiholoģe Inta Gribule un Krāslavas Valsts ģimnāzijas direktora vietniece Ilga Stikute, tajos piedalījās 22 Rugāju novada vidusskolas un Eglaines pamatskolas skolotāji. Izspēlējot dažādas situācijas, skolotāji mācījās iepazīt sevi un skolēnus, veidot pozitīvu domāšanu, celt savu un skolēnu pašapziņu. Seminārā pārrunāja arī citas tēmas, piemēram, pašmotivācija, stresa menedžments, saskarsmes īpatnības ar dažādu vecumu skolēniem. Pedagoģi strādāja grupās, prezentēja savas idejas, diskutēja un dalījās pārdomās.

A.Socka

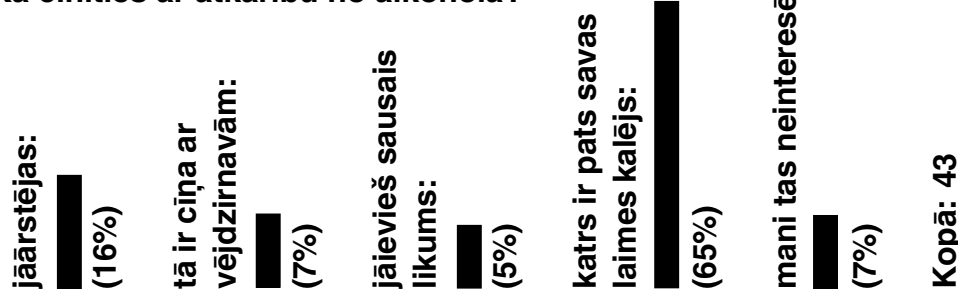
Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā cīnīties ar atkarību no alkohola?

Saimnieciskas lietas

Vairums dzīvokļu privatizēti

AIVARS KAIRIŅŠ, Lazdulejas pagasta pārvaldnieks

Cik pagastā ir daudzdzīvokļu māju un kad tās celtas?

-Pagastā ir divas daudzdzīvokļu mājas - "Jasmīni" un "Mežvīni". Dzīvokļi tajās - pārsvarā privatizēti. Katrā mājā tikai divi dzīvokļi pieder pašvaldībai. "Mežvīnus" uzcēla 1978., savukārt "Jasmīnus" - 1989.gadā.

Vai visi dzīvokļi ir apdzīvoti?

-Nē. Vienā no mājām tukši stāv trīs privatizēti dzīvokļi. Otrā mājā četri dzīvokļi ir tukši, no tiem viens pieder pašvaldībai.

Kā radušies tik romantiski māju nosaukumi "Jasmīni" un "Mežvīni"?

-Laukos bieži daudzdzīvokļu mājām dod nosaukumus. Tas nepieciešams, lai tās atpazītu, jo ielu šeit nav. Kam pieder ideja nosaukt mājas tik skaistos vārdos, vairs īsti neatceros, bet tas notika laikā, kad priekšsēdētāja bija Velga Pilāte.

Kādi komunālie pakalpojumi pieejami daudzdzīvokļu māju iemītniekiem?

-Abās mājās ierīkota kanalizācija un ūdensvads. Savu dzīvokli apkurina kā nu kurš - vieni ierīkojuši malkas krāsiņas, citi centrālapkuri. Kādreiz mājai bija kopējā katlu māja. Deviņdesmitajos gados mēģinājām noorganizēt kopēju katlu mājas apsaimniekošanu ar noteikumu, ka katrs iedzīvotājs piedalīsies kurināmā gādāšanā, bet nodoms pajuka, jo ne visi gribēja piedalīties. Tagad vecā katlu māja sen kā nojaukta. Toreiz jau cilvēki nedomāja par nākotni.

Kādā tehniskā stāvoklī ir šīs mājas? Kādi remontī nepieciešami?

-Šis ir pirmais gads, kad ar iedzīvotājiem esam noslēguši koplietošanas līgumus. Pirms tam, gandrīz 20 gadus, nekādi remontī netika veikti. Tagad no katra iedzīvotāja iekasējam noteiktu mēneša apsaimniekošanas maksu. "Jasmīnos" tie ir 15 santīmi par kvadrātmetru. Par šo naudu jau esam nomainījuši kanalizācijas un ūdenspadeves sistēmu. Nākamgad ceram izremontēt kāpņu telpas un domāsim par jumta nomaiņu. Tam nepieciešami lieli līdzekļi. "Mežvīnos" apsaimniekošanas maksa ir citāda. Tur no katra divstābu dzīvokļa iekasē 5 latus, bet no trīsstābu - 7 latus mēnesī. Šajā mājā pilnībā nomainīts ūdensvads. Abām mājām steidzami nepieciešams izremontēt kāpņu telpas un jumtus. Vajadzīgi arī jauni logi pagrabos.

Kā sokas ar apsaimniekošanas maksas iekasēšanu no iedzīvotājiem?

-Visi maksā apzinīgi. Pirms kāda laika ar naudas iekasēšanu gāja pagrūti, bet tagad, kad iedzīvotāji redz, ka nauda iztērēta reāliem mērķiem, maksā daudz labprātīgāk. Komunālo maksājumu parādu praktiski nav.

Kā izdodas panākt tik labus rezultātus?

-Katrā mājā ievēlēts mājas vecākais, kurš līdz katra mēneša 15. datumam iekasē apsaimniekošanas maksu. Pagaidām, kamēr pastāv iespēja strādāt *astondesmitlatniekos* vai lasīt mežā ogas, problēmu ar apsaimniekošanas maksu nav. Taču nezinu, kas notiks ziemā, kad cilvēkiem vairs nebūs šādu ienākumu avotu.

Vai patiešām nav neviena, kas nemaksā?

-Protams, neizdodas iekasēt apsaimniekošanas maksu no dzīvokļiem, kuros neviens nedzīvo. "Jasmīnos", piemēram, ir dzīvoklis, kuru izsolē par parādiem nopirkusi kāda Rīgas firma. Kaut gan sūtām rēķinus un brīdinājumus, pagaidām neesam saņēmuši samaksu.

Kādus vēl uzlabojumus ar laiku esat iecerējuši izdarīt daudzdzīvokļu mājās?

-Pirms kāda laika mēģināju pierunāt iedzīvotājus piedalīties mājas siltināšanas projektā, taču neguvu atsaucību. Cilvēki joprojām nesaprot, cik tas būtu izdevīgi. Esmu runājis par šo jautājumu ar vietējo uzņēmēju Māriti Berķi, taču nonācām pie secinājuma, ka divatā vien neko nevarēsīm panākt.

Apsaimniekot sāka

Lazdulejas pagastā. Lazdulejas pagasta centrā netālu viena no otras izvietojušās divas daudzdzīvokļu mājas ar romantiskiem nosaukumiem "Jasmīni" un "Mežvīni". Tā kā vairums dzīvokļu ir privatizēti, māju apsaimniekošana gulstas uz pašu iedzīvotāju pleciem. Kaut gan nākotnē veicamo darbu saraksts vēl garš, pirmie soļi jau sperti - abās mājās nomainīts ūdensvads, "Jasmīnos" - arī kanalizācijas sistēma un kāpņu telpu durvis. Doma, ka par kopīpašumu jārūpējas pašiem, pamazām sāk nostabilizēties Lazdulejas daudzdzīvokļu māju iedzīvotāju prātos. Taču jāpaiet vēl ilgam laikam, lai pierastu problēmas risināt pašu spēkiem, nevis vainotu visās nebūšanās pagasta un novada vadību.

Valāsprieks

Vada automašīnu un izgatavo pērļu rotas

GENOVEFA LOGINA uz Egļuciemu pārcēlās salīdzinoši nesen - "Mežvīnos" dzīvo tikai piekto gadu un apgalvo, ka dzīve beidzot sākusī iet uz augšu.

Par spīti tam, ka pēc naktsmaiņas *gaterī* gulētas vien pāris stundas, Genovefa sarunā iesaistās labprāt un neko neslēpj. "Uz Lazduleju pārcēlos 2000. gadā. Pati esmu no Medņevas puses. Šo dzīvokli nopirku pirms pieciem gadiem. Dzīvoju šeit viena pati un esmu ļoti apmierināta," stāsta sieviete. Izaudzīnājusi četrus bērnus un izšķīrusies ar vīru, Genovefa sāka veltīt vairāk laiku sev un saviem vaļaspriekiem. Tuvojošies pensijas gadi neatturēja viņu iegūt pat autovadītāja tiesības. "Citas sievietes visur ar auto vadāja vīri, bet es nekur netiku, tādēļ nolēmu pati apgūt autovadītāja iemaņas. Pirms trim

gadiem ieguvu tiesības un iegādājos automašīnu," ne bez lepnuma stāsta Genovefa. Viņa neslēpj, ka pārāk tālos ceļojumos ar auto pagaidām neriskē doties - ja nu kas notiek ar automašīnu! Turklāt braukšana pie stūres nogurdina. Taču tagad, nerēķinoties ar kāda cita vēlmi vai varēšanu, iespējams apmeklēt kultūras pasākumus Balvos vai doties kādā citā izbraucienā.

Pārcēlusies uz Egļuciemu, Genovefa pievērsās vēl kādam vaļaspriekam - sienas dekoru veidošanai, izmantojot mākslīgos ziedus un gliemežvākus. Tagad tie grezno ne vien viņas dzīvokļa sienas, bet arī mājas kāpņu telpu. Pirms trim gadiem daļu sava brīvā laika Genovefa sāka veltīt arī pērļošanai. Nesen viņas darbus varēja novērtēt amatnieku tirdziņa apmeklētāji Balvu novada svētkos.

Sienas dekors no gliemežvākiem. Šis ir tikai viens no dekoriem, kas grezno Genovefas Loginas dzīvokļa sienas. Interesanti, ka tas veidots no krāsotiem gliemežvākiem, ko savulaik dzīvoklī aizmirsis tā iepriekšējais saimnieks.

Genovefa Logina. Genovefa, kura pirms vairākiem gadiem nejauši dabūja darbu vietējā *gaterī*, atzīst, ka, pārceloties uz Lazduleju, viņas dzīve kļuvusi labāka un interesantāka.

tikai šogad

Pieredze

Nav laika atpūsties

Pagasta lietvede **MARIJA KEIŠA** "Mežvinos" dzīvo no mājas uzcelšanas brīža 1978.gadā. Kopš abi pieaugušie dēli pametuši ģimenes ligzdu, Marija trīsistabu dzīvoklī saimnieko viena.

Kaut gan, dzīvojot dzīvoklī, atkrīt ūdens spaiņu nešana un daži citi ikdienas darbi, par nodarbošanās trūkumu Marija sūdzēties nevar. Sākusi dienu četras no rīta, viņa steidz uz netālo dēla māju, kur kūtiņā slaukšanu un apkopšanu gaida vairākas govīs, cūkas un citi lopiņi. Pēc tam Marija mēro netālo ceļu uz darbu pagasta pārvaldē, kur strādā par lietvedi. Savukārt darba dienas beigās - atkal uz kūti pie lopiem vai uz mazdārziņu kartupeļu vagā. Ap astoņiem vakarā, pārnākot mājās, Marijai neatliek ne laika, ne spēka vaļaspriekiem un citām izklaidēm.

Marija Keiša Lazdulejā ir ienācēja. Dzimusi Rēzeknes rajona Gaigalavā un savulaik pabeigusi Malnavas lauksaimniecības tehnikumu, pēc sadales viņa nonāca Egluciemā, kur sāka strādāt par grāmatvedi. Nostrādājusi ilgus gadus grāmatvedības jomā, 1993. gadā viņa saņēma priekšlikumu uzņemties pagasta zemes ierīkotājas un lietvedes amatu. Vēlāk, pienākumu apjomam aizvien sarūkot, palika vairs tikai lietvedība. Marija atzīst, ka dziļi iesakņojusies Lazdulejā, bet saikne ar dzimto Gaigalavu un bijušo Rēzeknes rajonu ir gandrīz pārtrūkusi. "Mamma bija vienīgais bērns ģimenē, tādēļ radu man vienmēr bijis maz,"

Marija Keiša. Marija atzīst, ka dzīvoklī dzīvot ir vieglāk, nekā lauku mājā. Tomēr viņai nav laika baudīt dīkas dzīves priekšrocības, jo paralēli darbam pagasta pārvaldē čaklā sieviete paspēj apdarīt kūts darbus un izravēt piemājas mazdārziņu. Arī atvaļinājums pagājis, palīdzot dēlam novākt graudaugus, gādājot malku ziemai un lasot kartupeļus.

neslēpj sieviete. Turpretim Lazdulejā Marija kļuvusi par savas dzimtas aizsācēju, jo te dzīvo abi viņas dēli un pieci mazbērni.

Dzīvesstāsts

Dzīve kļūst aizvien grūtāka

ALEKSANDRA LIHTENVALDE kopā ar vīru uz Lazduleju no Rīgas pārcēlās pirms 19 gadiem. Sirmgalve neslēpj, ka pensionāriem pārcelšanās uz laukiem bija vienīgā iespēja izdzīvot.

Lielu daļu mūža nostrādājusi rūpnīcā "Sarkanais kvadrāts", 1988. gadā Aleksandra ar sarūgtinājumu saņēma pirmo pensiju - 15 latus. Arī vīram mūža nogalē maksātā nauda nebija daudz lielāka, tādēļ ģimene nolēma pārcelties uz laukiem. "Rīgā ar tādu naudu izdzīvot nav iespējams. Arī tagad tikai tie pensionāri, kuri piestrādā, var kaut kā izgrozīties," uzskata sirmgalve.

Tā kā ģimene nav svētīta ar bērniem, uz jaunās paaudzes palīdzību viņi nevar cerēt. Darbs mazdārziņā kļuvis par grūtu, lopu turēšana - neiespējama. "Dārzu sastādīju, bet tagad nezinu, kā novākt ražu. Kādreiz vīrs vadāja govī uz ganībām. Tagad, zaudējis acu gaismu, neko vairs nevar palīdzēt. Pašai kājas slimas, vajadzīga operācija," sūrojas sieviete.

Arī ar daudzdzīvokļu mājas, kurā laulātajam pārim pieder četrīstabu dzīvoklis, apsaimniekošanu Aleksandra nav īsti apmierināta. Viņa uzskata, ka par 11 latiem, ko viņas ģimene ik mēnesi maksā mājas pārvaldniekam, izdarīt varēja daudz vairāk. "Mājai vajadzīgs kāpņu telpu remonts un citi uzlabojumi. 19 gadu laikā, kopš šeit dzīvoju, neviens ne pirkstiņu nav pakustinājis, lai kaut ko darītu," sašutumu pauž bijusī rīdziniece.

Aleksandra. Sieviete neslēpj sarūgtinājumu par sliktajiem dzīves apstākļiem un nolaisto, sen neremontēto māju.

Amats

Būtu darbs, maksātu visi

Šogad "Jasminu" mājas pārvaldnieces pienākumus veikt uzņēmusies **ŅINA DIČA**. Viņas pārziņā ir kārtības uzturēšana un apsaimniekošanas maksas iekasēšana.

Ņina atzīst, ka uzņemties pārvaldnieka pienākumus sākotnēji neviens nav gribējis, tādēļ viņa piekritusi kārtot ar apsaimniekošanu saistītās naudas lietas. Taču saimniecisku jautājumu risināšanā viņai nav liela pieredze, tādēļ kanalizācijas un ūdensvada remontiem sekojis pagasta pārvaldnieks, kurš arī dzīvo šajā mājā. Ņina rūpējas par mājas apkārtnes uzturēšanu kārtībā un sakopšanas talku rīkošanu. Vasarā lielākā rūpe ir zālienu pļaušana - jāsarunā pļāvējs, jāiegādājas benzīns. Pēc izglītības būdama grāmatvede, Ņina lieliski tiek galā ar apsaimniekošanas maksas iekasēšanu. Viņa neslēpj, ka dažkārt saskaras

ar problēmām: "No 18 dzīvokļiem apdzīvoti ir tikai 12. No sešiem tukšajiem dzīvokļiem apsaimniekošanas naudu maksā tikai četri. Divi nemaksā vispār!" Tomēr Ņina nevaino cilvēkus, jo saprot, ka daudziem nav darba, tāpat arī iztikas līdzekļu. "Pagaidām vismaz iespējams strādāt *astondesmitlatniekos* vai lasīt ogas mežā, bet ziemā būs pavisam slikti. Lai gan daži strādā tuvējā gaterī, arī tur peļņa ir nepastāvīga, jo ne vienmēr pietiek pasūtījumu," spriež mājas pārvaldniece.

Arī pati Ņina šobrīd nestrādā. Vienīgais pelnītājs ģimenē ir vīrs. Abi pieaugušie bērni ar ģimenēm dzīvo atsevišķi. Tāpat kā citiem mājas iedzīvotājiem, nepastāvīgie un nelielie ienākumi Ņinai sagādā raizes: "Nekā nevaram pabeigt remontu dzīvoklī. Tomēr nesen ierīkojam centrālo apkuri un pielikām lielos čuguna radiatorus," stāsta sieviete.

Vecumdienas

Mazmeita uzdāvina datoru

Pensionāre **JEVGĒNIJA PETROVA** "Jasminos" dzīvo 24 gadus. Zaudējusi vīru un dēlu, sieviete joprojām izstāro optimismu un dzīvesprieku.

38 par slaucēju nostrādātie gadi liek sevi manīt - solis kļuvis gausāks, tomēr acis aizvien vēriņas un valoda - priecīga. Skumja pie-

skaņa balsi jūtama vien brīdī, kad sirmgalve atceras dēla un vīra bojāeju ceļu negadījumā. Vecumdienās atbalstu Jevgēnija gūst no abām meitām un mazbērniem. Viņa labprāt stāsta par mazmeitu, kura dzīvo ārzemēs. "6. augustā tepat Lazdulejā svinējām viņas kāzas. Apprecējās ar puisī no Cērpenes, tagad abi strādā Anglijā," atklāj sirmgalve.

Tuvojoties 80 gadu sliekšnim, Jevgēnija vairs nerosās mazdārziņā, bet vairāk laika pavada mājās, skatoties televizoru vai apskatot fotogrāfijas. Daudz prieka viņai sagādā arī mazmeitas dāvātais dators, kurā pensionāre labprāt ieskatās, ja vien meitas palīdz to ieslēgt. "Nesen skatījos datorā mazmeitas kāzu bildes," lepojas Jevgēnija.

Apbēdina

Paveras bēdīgs skats

Par spīti skaistajam nosaukumam "Mežvīni", uzlūkojot 1978. gadā celto daudzdzīvokļu māju, paveras nepievilcīgs skats. Daudzviet izsistie vai ar līmlenti salīmētie logi atgādina par to, ka Latgales lauki nolemti izmiršanai. Daudzi dzīvokļi, kaut arī privatizēti, stāv tukši. To īpašnieki saprot, ka dzīvot mājā, kuras apkārtnē nav iespējams dabūt darbu, būtu muļķīgi.

Nesen ierīkotais apkures katls. Ņina rāda nesen ierīkoto centrālā apkures katlu, kura priekšrocības pārbaudīs šajā apkures sezonā.

Lazdulejas pagastā ciemojās I.Tušinska, foto - A.Kirsanovs

Meitiņas piedzimšana nepārsteidza. 12.augustā pulksten 4.32 piedzima meitenīte. Svārs – 3,340kg, garums 54cm. Meitenītes mammai Tatjanai Samsonovai no Viksnas pagasta šis ir trešais bērniņš – māsiņu mājās gaida Jaroslavs (6 gadi) un Jānis Staņislavs (1 gads). Jaunā māmiņa atzīst, ka pirms dzemdībām domājusi, ka piedzims puika, kaut gan gribējās meitiņu. Neskatoties uz to, ka piedzima meitenīte, Tatjana neslēpj, ka nebija pārsteigta. “Šķiet, iekšēji jutu, ka būs tā, kā ir. Jaundzimušajai vārdu domāsim mājās,” viņa paskaidroja. Tatjana nešaubās, ka topošajām māmiņām, dodoties uz Balvu dzemdību nodaļu, nav jābaidās: “Te viss ir ļoti jauki. Arī darbinieku kolektīvs ir atsaucīgs un profesionāls.”

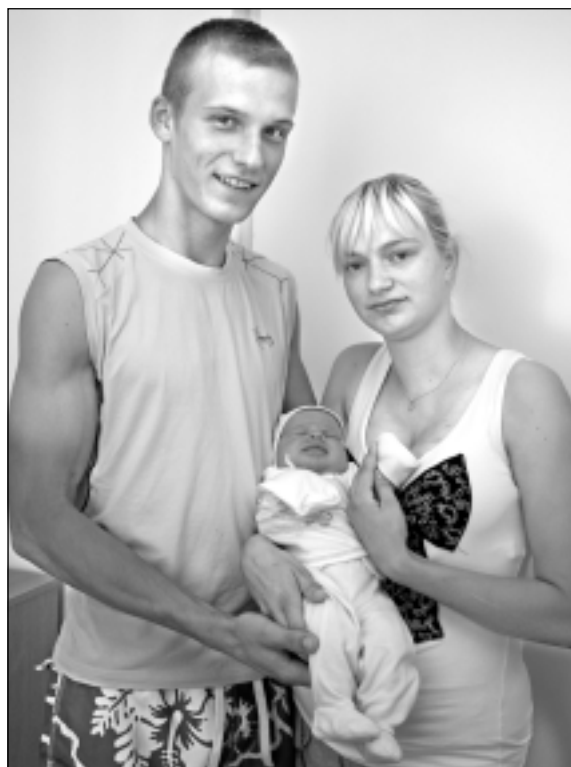
Iespējams, nosauks par Megiju. 18.augustā pulksten 1.44 piedzima meitenīte. Svārs – 3,160kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Vita Rundzāne no Susāju pagasta pastāstīja, ka galīgais vārda variants meitiņai joprojām nav izdomāts. “Iespējams, nosauksim par Megiju,” viņa piebilda. Meitenītes tētis Vladimirs Vitai pirms dzemdībām neizteica vēlmi jeb prasības, ko viņš vēlētos, lai piedzimst. “Kas būs, to audzināsim,” solīja Vladimirs. Vita smeja, ka meitiņa būs ar puikas raksturu. Jautāta, kāpēc, māmiņa paskaidroja, ka grūtniecības laikā nepārtraukti kārojies ēst speķi: “Tagad zinu, ka šādām pazīmēm nav nekādas nozīmes.” Vita meitiņu raksturo kā mierīgu bērni, kurš čakli ēd.

Nosauc par Reini. 5.augustā pulksten 23.05 piedzima puika. Svārs – 3,260kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ligita Kudreņicka no Balvu novada Tilžas pagasta pastāstīja, ka pirmdzimto nolēma nosaukt par Reini. Jaundzimušo Ligita raksturo kā ļoti mierīgu puiku. Grūtniecības laikā viņa pārliecinājusies, ka nevar uzticēties dažādiem tautas ticējumiem vai nostāstiem, piemēram, ka pēc vēdera formas vai kārotās ēdienkartes var noteikt bērniņa dzimumu. “Vislielākais prieks par pirmdzimto ir tētīm Jānim. Kurš gan virietis nepriecājas, ja piedzimst mantinieks?” jautā Ligita. Mājās mazo Reini ar nepacietību gaida vecāki un vecvecāki, kuri dzīvo Krišjāņos.

Nav jātrīc kā apšu lapām. 6.augustā pulksten 10.57 piedzima puika. Svārs – 4,220kg, garums 56cm. Puisēna mammai Līgai Urtānei no Kārsavas novada Salnavas pagasta šis ir otrais bērniņš – mājās brālīti gaida Aleksandra (2 gadi). Jaunā māmiņa pastāstīja, ka pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē izskatījās, ka piedzims meitiņa: “Tikai otrajā pārbaudē mums pateica, ka būs puika. Par to ļoti priecājās tētis, un pēdējā brīdī dēliņu nolēmām nosaukt par Artūru.” Līga uzskata, ka izvēlēta ēdienkarte grūtniecības laikā nav pamats bērniņa dzimuma noteikšanā: “Saldumus ēdu gan pirmajā, gan otrajā grūtniecībā, bet rezultāts – kardināli atšķirīgs.” Topošajām māmiņām Līga novēl būt stiprām un grūtibū priekšā netrīcēt kā apšu lapām.

Vārdu domās mājās. 3.augustā pulksten 20.55 piedzima meitenīte. Svārs – 4,410kg, garums 56cm. Meitenītes mammai Ilzei Ozoliņai no Gulbenes novada šis ir pirmais bērniņš. Jaunā māmiņa lepojas, ka meitiņa piedzima ģimenes dzemdībās. Jaunais tētis Vilnis atzīst, ka nebija nemaz tik viegli noskatīties, kā otrā pusīte mokās. Savukārt Ilze spriež, ka nebija tik traki, kā izskatījās: “Gadsimtiem ilgi sievietes dzemdē, un viss ir kārtībā. Sākotnēji, kad ultrasonogrāfijas pārbaudē nevarēja noteikt bērniņa dzimumu, nospriedām, ka vēlamiem puiku. Otrajā pārbaudē mums atklāja, ka piedzims meitenīte. Vārdu joprojām neesam izdomājuši.” Jaundzimušo meitenīti māmiņa raksturo kā čaklu ēdāju.

Vēl dzimuši

8.augustā pulksten 0.37 piedzima puika. Svārs – 3,780kg, garums 57cm. Puisēna mamma Diāna Mončka dzīvo Gulbenes novada Tirzas pagastā.

8.augustā pulksten 7.49 piedzima meitenīte. Svārs – 3,250kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Mārīte Ivanova dzīvo Balvu novada Lazdulejas pagastā.

9.augustā pulksten 15.55 piedzima puika. Svārs – 3,770kg, garums 57cm. Puisēna mamma Maruta Kalnēja dzīvo Rēzeknes novada Ilzeskalna pagastā.

10.augustā pulksten 6.00 piedzima meitenīte. Svārs – 3,130kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Anita Kokoreviča dzīvo Rīgā.

10.augustā pulksten 11.47 piedzima meitenīte. Svārs – 2,800kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Sarmīte Spožuma dzīvo Balvos.

10.augustā pulksten 19.04 piedzima puika. Svārs – 3,660kg, garums 53cm. Puisēna mamma Guna Ivanova dzīvo Alūksnes novada Mārupes pagastā.

11.augustā pulksten 12.44 piedzima meitenīte. Svārs – 3,760kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Irīna Krivošejeva dzīvo Balvos.

11.augustā pulksten 14.33 piedzima meitenīte. Svārs – 3,890kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Līga Pennere dzīvo Balvos.

12.augustā pulksten 23.40 piedzima puika. Svārs – 2,990kg, garums 52cm. Puisēna mamma Elīna Cepurniece dzīvo Rīgā.

14.augustā pulksten 10.35 piedzima puika. Svārs – 3,700kg, garums 55cm. Puisēna mamma Līga Bokaldere dzīvo Alūksnē.

14.augustā pulksten 19.44 piedzima meitenīte. Svārs – 3,280kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Līga Trokša dzīvo Ludzā.

14.augustā pulksten 20.36 piedzima puika. Svārs – 3,510kg, garums 55cm. Puisēna mamma Solveiga Svenne dzīvo Gulbenes novada Lejasciemā.

15.augustā pulksten 23.16 piedzima puika. Svārs – 2,940kg, garums 49cm. Puisēna mamma Ligita Leišavniece dzīvo Balvos.

18.augustā pulksten 14.05 piedzima puika. Svārs – 3,580kg, garums 56cm. Puisēna mamma Jekaterina Vihrova dzīvo Alūksnē.

18.augustā pulksten 14.55 piedzima meitenīte. Svārs – 3,810kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Olga Piļščikova dzīvo Daugavpilī.

19.augustā pulksten 5.27 piedzima meitenīte. Svārs – 3,570kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Lēna Čupčuka dzīvo Balvu novada Kubulu pagastā.

22.augustā pulksten 13.02 piedzima meitenīte. Svārs – 4,100kg, garums 57cm. Meitenītes mamma Jana Začevinska dzīvo Kārsavā.

23.augustā pulksten 21.10 piedzima meitenīte. Svārs – 3,410kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Diāna Tabore dzīvo Balvos.

25.augustā pulksten 13.32 piedzima puika. Svārs – 2,070kg, garums 48cm. Puisēna mamma Snežana Košļeva dzīvo Balvos.

28.augustā pulksten 12.30 piedzima meitenīte. Svārs – 2,760kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Inga Jaunzema dzīvo Alūksnē.

Būs solists! 25.augustā pulksten 9.09 piedzima puika. Svārs – 3,690kg, garums 53cm. Puisēna māmiņai Gunai Leišavniecei no Rugāju novada Kozupes ciema šis ir otrais bērniņš. Jaundzimušā mamma smeja, ka otrais dēliņš visdrīzāk būs solists vai operdziedātājs. “Viņš maz guļ un nepārtraukti dzied,” paskaidroja Guna. Mājās mazo gaida brālis Aivars (4 gadi), kurš, kā zināja teikt mamma, apņēmiens brālīti auklēt. “Vēl Aivars teica, ka labprāt dalīsies ar mantām un kārumiem,” piebilda māmiņa. Interesanti, ka vecākā brāļa dzimšanas diena ir 10 dienas vēlāk, nekā jaundzimušajam, kurš nosaukts par godu vectēvam – par Imantu. Guna nešaubās, ka optimālākais bērnu skaits ģimenē ir 2-3 bērni.

Interesanti

Palīgā pierobežas medniekiem

Mednieku kolektīvu "Vientuļie vilki" apciemoja Latvijā zināmais un daudziem labi pazīstamais vilku piegādātājs AIVARS DUNDURS no Rīgas. Apciemojuma mērķis bija piegādāt vilkus, lai palīdzētu medniekiem plēsoņas vieglāk nometīt. Vilku medības Latvijā sākās 15.jūlijā.

Vilki jau paksi grauž

Tiekoties ar Aivaru Dunduru, viņš rāda ceļu karti, kur viņpus Baltinavas novada, pie robežas ar Krieviju, plēšas milzīgas purvu un mežu teritorijas - tur tad vilkus neviens arī nemedī. Savukārt Latvijā zeme ir apstrādāta, un vilkiem te ir bagātīga barības bāze - mežacūkas, stirnas, aļņi, arī aitu ganāmpulki. Klusākajās purva vietās vilki ierīko mīgas, kur viņi pasaulē izved sešus - deviņus vilcēnus, bet sirot un baroties nāk pāri robežai, uz Latviju, kur paēd un dodas atpakaļ, tādēļ vilkus ir grūti iznīcināt. Arī nometājamo plēsoņu limits Latvijā ir par mazu. Vilku medības vēl tikko sākušās, bet, raugi, atļautais dzīvnieku skaits jau nometīts. Aivars saka: "Tagad mēs esam aizrāvušies ar Eiropas direktīvām un vilkus sargājam. Esam unikāli ar to, ka Latvijā oficiāli uzskaitīti kādi seši simti vilku, kaut gan īstenībā to droši vien ir vairāk. Un ar to mēs pasaulē esam skaisti, jo citur šie plēsoņi jau ir iznīcināti, kā, piemēram, Vācijā. Tā nu tas ir. Latvijā cilvēku laukos paliek mazāk, bet vilku - vairāk!"

Tuvojoties rudenim, kad mazie vilcēni jau ir paaugušies, tie kopā ar vecajiem vilkiem sāk staigāt apkārt, lai apgūtu vilka amata cienīgas gudrības. Vecie jaunajiem rāda, kā laupījumu vajag nokost. Vieglāk ir nevis noskriet un nokost, piemēram, buku, bet visiem kopā aiziet pie aitu bara un nokost vājāko, kas vieglāk dabūjams. Un tad no mutes mutē aiziet runas par vilku briesmu darbiem, lai gan aitu vairāk ir nokosts, nekā apēsts. Vilki aiznes arī pa kādam sunim. Mednieku kolektīva "Vientuļie vilki" vadītājs Ojārs Lācis rēķina, ka viņam vilki ir aiznesuši piecus vai sešus suņus. Viņš saka: "Pēc tam, kad pazuda suns, otrā rītā netālu no mājām atradu tikai suņa kakla siksniņu un vienu ribi." Pirms vairākiem gadiem vilks nočiepa arī Ojāra kaimiņienes suni. Pēc notikušā kaimiņienes dēļ Volde-mārs Zālītis pierunāja atbraukt uz Baltinavu labu paziņu un vilku piegādātāju Aivaru Dunduru. "Paklau, tu zini, man vilki tur laukos jau paksi grauž. Suņi no bailēm salīduši būdā un nelien ārā, bet mātei bail iet uz kūti, lai govī izslauktu. Kaut kas ir jādara!" apmēram tā Aivars atceras toreizējo sarunu un kopš tā laika šad tad ierodas palīgā vilku medniekiem Latvijas pierobežā.

Šermuļi iet pār kauliem

Ar vilku piegādošanu Aivars sāka nodarboties pirms gadiem trīsdesmit. Tajā laikā valsts medību saimniecībā bija spēcīga vilku mednieku komanda, kas apkaroja plēšējus, un viņš arī bija mednieks. Pamēģināja, un izrādījās, ka tas viss strādā. Gadu gaitā māka gaudot

Foto - A.Kirsanovs

Vilku piegādātājs. Aivars Dundurs no Rīgas vilkus iepazīs labāk par dažu labu biologu. "Daba vilkam izveidojusi milzīgu kožamo un plēšamo aparātu. Aļņa kaulu, ko mednieks nevar ar cirvi sadalīt, vilks ar saviem zobiem pārkož kā nebijušu," saka ilggadējais mednieks un vilku piegādātājs, rādot vilka galvaskausu.

kā vilkam ir pilnveidota. "Kontaktējoties ar vilku, tu viņu iepazīsi labāk par jebkuru biologu," pārliecināts ilggadējais mednieks un vilku piegādātājs. Vakarā viņš aizbrauc uz mežu, uzvelk vilka meldiņu, un, raugi, ir - pelēcis (vai pat vairāki) atsaucas. Aivars stāsta, ka bijušas tādas interesantas reizes, kad pašam šermuļi pār kauliem iet. Tās ir reizes, kad vilks atsaucas uz viņa gaidošanu un atnāk pavisam tuvu, nostājas eglītēs pārdesmit metru attālumā un griež zobus. Kaut kas viņam nepatīk, ārā viņš nelien un kauties ar savu pretinieku nenāk, bet rūc un rūc. "Pamēģiniet pastāvēt blakus

lielam sunim, kad viņš rūc. Tur respekti ir pamatīgi, turklāt viss notiek naktī, tumsā, bet tas ir arī interesanti un uzsit adrenalīnu," saka drosminieks. Savukārt vilkam šādā situācijā ir skaidrs, ka viņa teritorijā uzradies svešinieks, kurš jāpadzen. Svešinieks nevar skraidīt, kur viņam ienāk prātā, jo teritorijas ir sadalītas un iezīmētas. Vilks necieš konkurentus.

Ojāra dzīvesbiedre Regīna piebilst, ka šermuļi iet pār kauliem jau mājās pagalmā, ja purvā dzird gaudojam vilkus. Un vēl suns pavēl līdzīgu savu meldiņu, kur nu vēl tikties ar šo plēsoņu aci pret aci. Abi mednieki tūlīt arī atceras jau piemirstus nostāstus par vilku briesmu darbiem, kad tie uzbrukuši cilvēkiem, par nokostām un saplēstām aitām pat nerunājot.

Taču mežā ar vilkiem var sarunāties dažādi. Aivars skaidro, ka vilku var "uzraut" uz balsi, apmānīt, ar vilku var parunāties un pat sadziedāties. Lūk, cik skaisti! Viņš saka: "Šorīt mēs sadziedājāmies ar to vilku, kas Krievijas pusē. Es uzkaucu, viņš - preti! Viņš uzkauc, es - preti!" Tomēr nometīt vilku nav tik vienkārši. Tas nav gluži tā, ka aizbrauc uz mežu, pakauc, vilks atskrien un tu viņu laimīgi nošauj...

Vilku medību māksla

Medībās ar vilku piegādošanu Baltinavā piedalījās desmit mednieki ne tikai no Baltinavas, bet arī Saļņevas, Šķilbēniem, taču šoreiz paveicās nometīt tikai vienu pelēci. Medības ar vilku piegādošanu ir vesela gudrība un stratēģija. Pirmkārt, nepieciešams noskaidrot, kur vilki atrodas, jo ir vilki, kuri atsaucas piegādātājam, un ir vilki - klausītāji. Ir vilki, kuri atrodas apakš vējam, un vilki, kuri atrodas blakus vējam. Tāpat ir svarīgi, kur var iebraukt ar transportu un kur - stāvēt, un vēl n-tās nianse tajās darbībās, ko sauc par vilku medībām ar piegādošanu. Viss jāizplāno, tikai tad var pievilināt vilku baru. Ojārs saka: "Mēs zinām, ka vilki tur ir, bet atbrauc Aivars un izskaitļo: kur, kas un kā." Kad zināms, kur vilki atrodas, medniekiem jāizmanto izvietoties. Kad izrunāti arī drošības noteikumi, ko drīkst un ko nē, mednieki dodas purvā, vilki savukārt dodas uz piegādātāja pusi. "Vieni nāk pētīt, kas tur gaudo, citi nāk kauties, bet rezultātā trim vīriem bija iespēja izšaut un nometīt vilku," par pēdējo medību tūri stāsta Aivars. Ojāram šajā reizē nepaveicās, jo vilks bija slikti saskatāms. Viņš stāsta: "Vispirms izdzirdu tādu kā pikstienu. Likās, ka putniņš iesvilpās. Pagriezu galvu, redzu - vilks iet pa stigu, pa viršiem, mugura un galva laukā, bet dzīvnieks brīžiem pazūd, brīžiem - parādās. Nevarēju noķert to brīdi, kad vilks būs labi saskatāms, lai nomērķētu un izšautu." Maksu purvā pirms gadiem desmit bija ugunsgrēks, izdegušie koki sakrita krustu šķērsu, arī zāle saaugusi milzīga, ka grūti cauri mežam izspraukties, kur nu vēl ko lāgā pamanīt. Īstā vieta, kur dzīvot vilkiem! Nepaveicās medībās arī pārējiem vīriem, kuriem bija iespēja izšaut, taču viens no vilkiem, iespējams, ir ievainots, un mednieki revanšēsies, kad uzkrītis sniegs, ja vien vilku limits Latvijā uz to laiku nebūs izpildīts, izšaujot tos citos valsts reģionos.

Jaunums

Makšķerēšanas kartes internetā

Makšķerēšanas kartes turpmāk varēs iegādāties internetā. Makšķernieki elektroniski var iegādāties gada un triju mēnešu makšķerēšanas kartes, kas pēc dizaina neatšķiras no tipogrāfijā izgatavotajām. Lai elektroniski iegādātos makšķerēšanas karti, personai mājas lapā norādītajos laukos jāizvēlas kartes veids, jāieraksta vārds, uzvārds un personas kods. Savukārt personām, kurām nav Latvijas Republikas personas koda, jāieraksta personu apliecinoša dokumenta numurs, uz kā vārda tiek pirktā karte. Iegādātajās gada makšķerēšanas kartēs derīguma termiņš ir automātiski uzstādīts no kārtējā gada 1.janvāra līdz 31.decembrim, bet, izvēloties īstermiņa (triju mēnešu) karti, jānorāda vēlams sākuma datums, savukārt kartes beigu termiņš tiek aprēķināts automātiski. Tie ir trīs mēneši no ierakstītā sākuma datuma, bet ne ilgāk par kārtējā gada 31.decembri. Uz visām nopirktajām kartēm ir norāde, ka makšķerēšanas karte derīga, uzrādot inspektoram personu apliecinošu dokumentu.

Uz internetā iegādātās makšķerēšanas kartes izdrukās redzams kartes attēls, makšķernieka vārds, uzvārds, personas kods, kartes derīguma termiņš un unikālais numurs, kas katrai kartei ir atšķirīgs, jo mainās automātiski augošā secībā. Dodoties makšķerēt, jāņem līdzi izdrukātā makšķerēšanas karte un personu apliecinošs dokuments.

Elektroniski makšķerēšanas karti iespējams iegādāties interneta mājas lapā www.makskeresanaskarte.lv, tāpat joprojām kartes var iegādāties makšķerēšanas karšu izplatīšanas vietās - specializētajos makšķerēšanas veikalos un pasta nodaļās.

Īsumā

Gluži kā mazs ķirbītis

Labā tomātu raža padevusi bērnu rehabilitācijas centra "Rasas pērles" siltumnīcās, ko uzcēla tikai šogad. Ar stādiem pavasarī siltumnīcu nodrošināja balvenietes Jevģenija

Laganovska un Antoņina Mišina. Pārējais bija centra darbinieku un dabas ziņā, kas sūtīja saulainas dienas.

Smagāks par kilogramu. Viens no siltumnīcās izaugušajiem tomātiem (attēlā) svēris kilogramu un 115 gramus. "Gluži kā tāds mazs ķirbītis!" priecājās centra vadītāja Ilze Andža.

Bolupīte un Pelnupīte aizaug

Redakcijā ienāca kāds balvenietis, kuru uztrauc tas, ka palēnām aizaug Bolupīte un Pelnupīte. Sanesumu vietās veidojas salas, kas traucē ūdens un zivju kustībai.

Ar šo jautājumu vīrietis griezies Valsts vides dienestā, taču Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes vecākais inspektors Jānis Jaundžeikars viņam paskaidrojis, ka tā ir pašvaldības kompetence. Jāteic, līdzīgu atbildi J.Jaundžeikars sniedza arī "Vadugunij" - attīrīt ezeru un upītes no sanesumiem, no kuriem veidojas salas, ir pašvaldības kompetence. Taču pagaidām pašvaldības plānos nav paredzēta upju vai ezera attīrīšana.

Foto - A.Kirsanovs

Aug griezdamās. Zāle Bolupītē un Pelnupītē aug griezdamās! Raugi, upes ar laiku tiešām aizaug.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Vēsture

⇒ Rundāles pili restaurē bibliotēku. Restaurāciju un atdzimšanu Rundāles pili ir sagaidījuši hercoga Ernsta Johana Birona bibliotēka, ar kuras atklāšanu būs pabeigta vairāk nekā 40 gadus ilgusi pils restaurācija. Restauratori atjauno griestu gleznojumus, parketu un ozolkoka sienas paneļus.

⇒ Hitlera operācija "BARBAROSA". 1941. gada jūnijā sākas Ādolfa Hitlera pārsteiguma uzbrukums Padomju Savienībai. 3,7 miljonu karavīru šķērso robežu, uzsākot grūti aptverama mēroga zibenskaru. Tomēr Josifa Staļina milzu valsts izrādās pārāk liels kumoss pie uzvarām radušajai iebrucēju armijai.

⇒ Pirmā latviešu sieviete - ceļotāja Minna Freimane. "Sievietes ir skunstīgs kalējs, kuri cilvēka tagadni un nākotni kal," sacījusi Minna Freimane, spilgta, ambicioza un drosmīga sieviete, pirmā latviešu ceļotāja. 19.gadsimta otrajā pusē pretēji laikmeta pieklājības likumiem viņa dažkārt ceļoja viena, dodoties pat tuksnesī. Par redzēto un piedzīvoto Minna vēlāk pastāstīja grāmatā un rakstos presē.

⇒ Ērmīgie mehānikas brīnumi. Uzvelkama pīle, kas knābā graudus un atstāj aiz sevis čupiņas. Mehāniskā lelle spēlē flautu un zīmē mīlestības dievu Amoru, bet smalki konstruēts turku šahists piesaka matu Napoleonam. Pirms 300 gadiem popularitāti iekaro mehāniskās rotaļlietas.

⇒ Važs uz Sibīriju. Izsūtīšana ir viens no senākajiem soda veidiem, ko pazīst pasaule. Savdabīgās valsts attīstības dēļ visilgāk un visplašāk šo soda veidu piemēroja Krievijā. Latvieši ir bijuši gan cietēji, gan arī devuši savu ieguldījumu nežēlīgās soda sistēmas attīstībā.

⇒ No karavīru zābakiem līdz grēcīgiem nagliņpapēžiem. Augstie papēži Rietumeiropā kļūst populāri 17. gadsimta sākumā. Šī praktiskā vīriešu apavu mode palīdz vieglāk noturēt kāju seglu kāpšļos, bet drīz papēdis iepatikas arī sievietēm. Kopš tā laika apavu rūpniecība nerimst demonstrēt savas spējas.

⇒ Cēzars uzvar gallus. Ambiciozajam karavadonim Gajam Jūlijam Cēzaram ir nepieciešami panākumi. Viņam jāiekaro Gallija. Ar lielu ticību paša spēkiem, milzīgām ambīcijām un stipru izlēmību Cēzars sāk grūtu un asiņainu karagājieni, kas ilgst astoņus gadus. Trīs izšķirošās kaujas noved viņu līdz uzvarai. Cēzars kļūst par diktatoru Romā.

⇒ ASV jaunākais sērijslepkava. Teds Bandijs bija daudzsoļošs students ar izcilām sekmēm. Viņš strādāja par brīvprātīgo krīzes centrā, kas palīdzēja cilvēkiem ar tieksmi uz pašnāvībām. Ar savu pievilcīgo personību un simpātisko ārieni jaunais vīrietis varēja kāpt pa karjeras kāpnēm, taču kļuva par sadīstu un šaušalīgu slepkavu.

Leģendas

⇒ Kaskadieris uz jaunā viņa. Šo puisī ar stūraino seju un cigareti lūpu kaktiņā reiz sauca par franču Hamfriju Bogartu. Žans Pols Belmondo ir viena no visu laiku iemīļotākajām Francijas kinozvaigznēm.

⇒ Laimes rats. Viens no cilvēces nepiepildāmajiem sapņiem ir, pēc iespējas mazāk piepūloties, iegūt maksimāli daudz labumu. Mēs zinām, ka tā bieži vien nenotiek, tomēr joprojām piedalāmies visdažādākajās loterijās.

⇒ Mūza ar vīrieša seju. Cik garlaicīga būtu dzīve, ja visi ievērotu priekšrakstus! Par laimi, sievietēm, kurām piemīt dievišķā dzirksts, viss tiek piedots, lai gan talants jau no kļūdām nepasargā un jaunu vīrieškārtas mūzu vilinājums var izrādīties mājīgs.

⇒ Dzīve garšu mākonī. Lai cik ļoti pēdējos gadu desmitos mainījusies un Eiropas garšu vēsmām pieskaņojusies latviešu virtuve, padomju gados popularitāti ieguvusi Antoņina Masiljūne joprojām ir mūsu nacionālās virtuves stūrakmens.

⇒ Lai dzīvo revolūcija! Mērilendas mākslas institūts reiz nosauca šo attēlu par pasaulē slavenāko fotogrāfiju un 20. gadsimta simbolu. Tas ticis gleznots, izšūts, tetovēts. Iespējams, šis Ķe Gevaras portrets ir viena no visvairāk pavairotajām fotogrāfijām pasaulē.

⇒ Mīlestības āboli. Vispirms eiropieši tomātus uzskatīja tikai par interesantiem un skaistiem, vēlāk - par indīgiem. Tad bija gatavi pielaut, ka tos var ēst, bet nu jau bez tiem nav iedomājama ne itāliešu, ne amerikāņu, ne meksikāņu virtuve.

⇒ Zaļā sirds. Tik līdzīgi, ka nevar atšķirt, un tik īpatnīgi, ka ar citiem nesajaucsi. Tikai daži dārgakmeņi ir zaļā krāsā, bet tie pazīstami jau tūkstošiem gadu un vienmēr vērtēti ļoti augstu.

Prātnieks

8. kārtā

Balvu Centrālās bibliotēkas darbinieki aicina savus lasītājus, apmeklētājus un novadniekus iesaistīties šajā intelektuālajā spēlē. Visi jautājumi būs atrodami Novadpētniecības lasītavas materiālos, bibliotēkas Kultūrvēstures datubāzē un internetā. Uzvarētājiem tiks pasniegtas vērtīgas grāmatas par Latgali. Būsiet laipni gaidīti Balvu Centrālajā bibliotēkā! Atbildes gaidām līdz 10.septembrim.

1. Nesen, ceļa posmā Balvi-Vījaka malā, iepretim Stompaku purvam iemūrēja kapsulu. Kas tajā kapsulā ir ielikts?

2. 1997.gada 26.septembrī Tilžas pagasta Lielgrīvas mežā, Akuču purva malā, atklāja piemiņas zīmi – Baltais krusts – nacionālo partizānu pirmā bunkura vietā. Bunkuru ierīkoja 1944.gadā partizānu vienība, kura darbojās līdz 1951.gadam. Kurš vadīja šo partizānu vienību?

3. 19. un 20.gs. Latgalē tas bija visievērojamākais notikums, uz ko gatavojās gandrīz visu gadu. Šinī dienā tika slēgti visdažādākie veikali un līgumi. Šeit notika iepazīšanās un saderināšanās. Vēl interesantāku to padarīja nacionālais sastāvs – poļi, krievi, ebreji (žīdi), čigāni. Kā sauc šo notikumu, kas notiek arī mūsdienās?

4. 1943.gada augustā Ukrainas ciemu piemeklēja nežēlīgas represijas. Uz koncentrācijas nometnēm tika izsūtītas vairākas ģimenes. Kurā Balvu novada pagastā šī traģēdija notika?

5. Katoļu draudzes mācītājs Tarbunass ļoti vēlējas celt kultūras namu turpat pie baznīcas uz ceļa pagrieziena, lai cilvēkiem svētdienās būtu kur iet darboties un atpūsties. Šai

celtnei jau viņa laikā tika izlieti betona pamati, kurus vēlāk pirmie kolhozu saimnieki izmantoja kā skābarības bedri. Kurā pagastā tas bija plānots?

6. Septembrī aprit 80 gadi, kopš iesvētīta šī ēka, kas celta bijušās muižas pils vietā. Kā sauc šo mācību iestādi?

7. kārtas atbildes

Jūlija atbildes: Staņislavam Cunskim; Antons Pastors; Teodors Reiters; Bērnu Sporta skola; Stiglavas grava (atsegumi); Balvu pagasts.

Pareizās atbildes iesūtīja: Olga Zelča (Tilža), Alvīna Mičule (Tilža), Domeniks Svarinskis (Balvi), Ulriks Pozņaks (Balvi).

Pārsteiguma balvas saņem visi konkursa uzvarētāji. Balvu uzvarētājus gaidīs Balvu Centrālajā bibliotēkā, Novadpētniecības lasītavā, š.g. 8.septembrī pulksten 12; Tilžas uzvarētājus gaidīs Tilžas pagasta bibliotēkā tanī pašā datumā un laikā.

Paldies visiem dalībniekiem!

Konkurss turpinās un rosina uz aktīvu dalību arī turpmāk!

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Septembra tēma "Par zaļu pat vēl zaļāks". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Kas tur augšā? Iesūtīja Rinalds Martiņenko no Kupravas.

Pārdomas. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Šogad ķirbji aug kā uz rauga. Iesūtīja Guna Kurgane.

Saules pulkstenis Ventspilī. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Par augusta tēmas "Mans dvēseles spogulis" veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta RITA K. ar fotogrāfiju "Jūriņā", kas publicēta 24.augustā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Konkursi arī - www.vaduguns.lv

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Zināšanai

Mīti un patiesība par “Rasas pērlēm”

Jau otro gadu Rugāju novadā darbojas Latgales reģionālais atbalsta centrs “Rasas pērles”. Romantiskais nosaukums un glītā āriene šo divu gadu laikā nav paglābusi “Rasas pērles” no dažādiem tautas nostāstiem. Ir dzirdēts, ka krīzes centra vārdu piesauc, lai izmantotu kā savdabīgu audzināšanas līdzekli. Proti, bērniem tiek stāstīts, ka par sliktu uzvedību viņi var tikt ievietoti “Rasas pērlēs”. Tās ir tikai dažas no valodām, kas nonākušas līdz “Rasas pērlēm”, - saka centra sociālā darbiniece SANTA EVERTE.

Ko dara atbalsta centrā

S.Everte informē lasītājus par to, ko un kāpēc patiesībā dara “Rasas pērlēs”.

Centrā no pirmās pastāvēšanas dienas īslaicīgi (30 vai 60 dienas) uzturas bērni, kuri ir cietuši no vardarbības. Tas nozīmē, ka kāds viņiem ir nodarījis pāri. Vardarbībai ir četri veidi:

- Emocionālā (kad uz bērnu pastāvīgi tiek kliegts, bērns tiek pazemots, noniecināts, apmelots u.c.);
- Fiziskā (kad bērnam tiek nodarītas fiziskas sāpes, viņš tiek sist, grūstīts, knaibīts u.c.);
- Seksuālā (kad bērns tiek seksuāli izmantots, kad viņam tiek piedalīties vai skatīties seksuāla rakstura darbībās);
- Pamešana novārtā (kad bērnam netiek nodrošinātas pamatvajadzības - ēdiens, drošība, siltums, apģērbs, veselības aprūpe, izglītošanās).

Sociālā darbiniece paskaidro, ka bērna atrašanās “Rasas pērlēs” nebūt nenozīmē, ka viņš ir kaut kā īpaši atšķirīgs no bērniem ģimenēs, kuri arī raud, mēdz neklausīt vecāku un dusmoties. Tikai visi tie bērni, kas atrodas atbalsta centrā, ir piedzīvojuši kādu no augstāk minētajiem vardarbības veidiem, iespējams, pat vairākus no tiem. Vardarbības veicēji pārsvarā ir bērnu vecāki.

Iemesli, kāpēc cilvēks kļūst vardarbīgs un cietsirdīgs, ir dažādi. Bieži vien tā ir līdzīga pieredze bērnībā, kad pret šodienas vecākiem arī viņu vecāki izturējušies vardarbīgi.

“Rasas pērļu” uzdevums ir būt par īslaicīgu, bet drošu mājvietu bērniem, kuriem nodarīts pāri, palīdzēt viņiem atbrīvoties no pārdarījuma sāpēm un neturēt sevi dusmas un jaunu pret pārdarītājiem, jo pretējā gadījumā arī šī bērnu paaudze augs vardarbīga. “Mēs varam palīdzēt, veltot bērniem nedalītu uzmanību, mācot, kā var dusmoties, nenodarot sev un citiem pāri, un rādot pozitīvu piemēru tam, kā var sarunāties un vienoties par svarīgām lietām, nepaceļot balsi un nevicinot dūres,” saka S.Everte. Laikā, kamēr bērni atrodas “Rasas pērlēs”, sociālie darbinieki, psihologi, bāriņtiesu pārstāvji bērnu dzīvesvietās strādā ar viņu vecākiem. Dažreiz šajā laikā bērniem tiek atrastas audžuģimenes vai piemeklēta bērna spējam vai īpašībām atbilstoša mācību iestāde.

let rotaļās. Atbalsta centrā bērni laiku pavada interesanti arī uz vietas, bez pasākuma nepaiet nevieni svētki.

Meklē sadarbības iespējas

Mazākos bērnus vai bērnus, kuri paši nespēj sevi aprūpēt, atbalsta centrā ievieto kopā ar māmiņām, kurām “Rasas pērlēs” ir iespēja attīstīt vai uzlabot savas bērna aprūpes prasmes.

Nemot vērā, ka bērnus atbalsta centrā ievieto arī tad, kad ir jāapmeklē skola, tiek meklētas dažādas iespējas, kā rehabilitācijas laikā palīdzēt bērniem neiekavēt mācību procesu. Šī iemesla dēļ mācību procesa organizēšanā aicināti iesaistīties konkrēto bērnu klašu audzinātāji un priekšmetu skolotāji. Līdz šim, izmantojot e-vidi, centrā ir izdevies mācību vielas apguvi veiksmīgi virzīt uz priekšu arī rehabilitācijas laikā. Centra vadība aicina pedagogus būt saprotošiem un pamanīt situācijas, kad bērnam svarīgāk par mācību vielas apguvi ir saņemt psiholoģisku un emocionālu atbalstu, sajūst drošību un rūpes. Centra darbības pieredze liecina, ka, atrisinot bērna psihosociālās problēmas, uzlabojas arī mācību motivācija un spēja mācīties.

Bauda vasaras priekus

Ko darīja “Rasas pērļu” bērni vasarā? Tāpat kā visi citi bērni - baudīja brīvlaika priekus. Centrs piedāvāja ne tikai dažādas aktivitātes savā teritorijā, piemēram, sporta, kritiņzīmējumu, Džimbass sacensības, bet arī došanās ārpus tās. Karstajā un saulainajā laikā ceļu uz tuvējo Rugāju ezeru bērni mēroja pat divreiz dienā. Atpūtas vietā varēja ne tikai peldēties, bet arī uzspēlēt volejbolu un futbolu. Centra iemītnieki katru mēnesi apmeklēja zirgaudzētavu “Mežsētas”, kur laipnās saimnieces I.Koškinas vadībā vizinājās ar zirgiem un iepazīna citus mājdzīvniekus. Jauki pavadīts laiks bija arī vizināšanās ar plostu “Vilnītis” pa Balvu ezeru un katamarāniem atpūtas namā “Rūķiši”. Bērni apmeklēja arī Rugāju novada svētkus. S.Everte turpina: “Centāmiem apvienot patīkamo ar lietderīgo: apskatījām brīvdabas senlietu muzeja “Saipeņnieki” ekspozīciju, viesojāmies pie maizes cepējiem “Balvu maizniekā” un vērojām, kā top maizīte. Pabijām pie Balvu ugunsdzē-

Skaista ēka. Atbalsta centra “Rasas pērles” ēka izceļas ar savdabīgo izskatu, kas garāmbraucējiem liek ne reizi jautāt: “Kas te atrodas?!”

sējiem, lai redzētu šīs glābējstruktūras iespējas un pārliecinātos, ka skarbie vīri spēs pasargāt ārkārtas gadījumā. Dažkārt devāmies pārgājienā, lai izstaigātu “Bebru gudrības taku” un pavērotu, kā bebri “saimnieko” Vārnienu upītes krastos. Mūsu iemītnieki ir pateicīgi Rugāju novada domei par to, ka varam izmantot Sporta centra zāli, ka esam vienmēr uzaicināti pagasta daudzajos pasākumos un svētkos un varam atpūsties un priecāties kopā ar pārējiem pagasta bērniem.”

Palīdz lauku darbos

“Rasas pērļu” bērni ne tikai atpūšas, bet arī palīdz centra darbiniekiem dažādos lauku darbos, jo atbalsta centrā ir savs dārzs un siltumnīca. Gan savējo, gan atbraucēju un garāmbraucēju acis priecē krāšņie apstādījumi un sakārtotā vide, kas negaidot paveras koku ielokā. Bērni, palīdzot laistīt puķes un kopt zālāju, apzinās ieguldīto pūļu vērtību. Viņi seko, lai fiziskās aktivitātes neskartu puķu dobes un jaunos kociņus. Kopīgi darbojoties, atbalsta centra kolektīvam ir izdevies radīt un saglabāt vietu, kur rast mieru satrauktām domām un uzkrāt spēkus svarīgu lēmumu pieņemšanai.

Lai uzzinātu kaut ko vairāk par atbalsta centra aktivitātēm, ikvienam ir iespēja ieskatīties mājas lapā www.rasasperles.lv. “Rasas pērļu” komanda ir gatava sadarboties ar bērnu vecākiem, aizbildņiem un citām bērnu audzināšanā iesaistītajām personām un speciālistiem gadījumos, kad ir vajadzīgs padoms, palīdzība vai atbalsts.

Aktuāli

Par drošu Zinību dienu

Šī gada pirmajos septiņos mēnešos uz Latvijas ceļiem izdevies samazināt kopējo mazaizsargāto satiksmes dalībnieku skaitu, samazinājies arī kopējais bojā gājušo skaits, - informē Ceļu satiksmes drošības direkcija.

Pēdējo gadu statistika gan liecina, ka augusts un septembris ir tie mēneši, kad ceļu satiksmes negadījumos gūto traumu skaits palielinās. CSDD priekšnieks A.Lukstiņš aicinājis mācību gadus sākt ar satiksmes drošības stundu, jo bērni pa vasaru ir aizmirsuši, kā pareizi uzvesties pilsētas intensīvajā satiksmē, kā arī uz lauku ceļiem. Materiāli satiksmes apguvei pieejami gan skolās, gan arī CSDD mājas lapā – grāmata “Lielie ceļi, mazi ceļi” un mācību filmiņa, grāmata “Gribu būt mobils”, videoklīpi velosipēdistu izglītošanai “Velosipēdu redzi?” un citi materiāli, kas pedagogiem sniegs atbalstu un ierosmi šo stundu sagatavošanā un norisē. Nedrīkst aizmirst arī par atstarotāju nepieciešamību, kas, tuvojoties gada tumšajam laikam, kļūst īpaši aktuāli.

CSDD aicina visus vadītājus būt uzmanīgākiem un biežāk pievērst uzmanību gājēju plūsmām, jo īpaši skolu tuvumā. Vecākiem atkal vajadzētu pārrunāt ar bērniem ceļu satiksmes noteikumus, ikdienas ceļu uz skolu un no skolas uz mājām, un to, kā jāuzvedas katrā ceļa posmā. It sevišķi tas attiecas uz ielu un krustojumu šķērsošanu.

Informē ugunsdzēsēji

Beigtas zivis ezerā neatrod

Piektdien, 26.augustā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas ugunsdzēsēji un glābēji saņēma informāciju par to, ka Balvu ezerā it kā peld beigtas zivis. Izbraucot uz notikuma vietu, glābēji nevienu beigtu zivi neatrada. “Ar laivu izbraucām trešo un otro ezeru, bet nevienu beigtu zivi neredzējām,” saka Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs. Viņš pieļauj, ka kāds no ezera izvilka tur ieliktos tīklus, kuros varēja būt arī dažas beigtas zivs.

Īsumā

Jaunsargu sporta spēles

No 24. līdz 26.augustam Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukumā risinājās sporta spēles Balvu un Tilžas jaunsargiem.

Jaunsargu instruktors Valdis Sērmūks stāsta: “Jaunsargi bija sadalīti četrās nodaļās, starp kurām izvērtās cīņa, lai noskaidrotu uzvarētājus komandu vērtējumā. Sacensības risinājās nestandarta volejbolā - pāri necaurredzamam tīklam ar lielo bumbu, zābaku mešanā, strītbolā, minifutbolā, militarizētajā stafetē un vasaras biatlonā. Sacensības risinājās ļoti spraigi un aizrautīgi, ar mainīgām sekmēm nodaļu starpā, un līdz pat pēdējam startam nebija zināms uzvarētājs.”

Ar vienādu rezultātu - 14 punktiem - starp 1. un 3.nodaļu uzvarētāja izrādījās 3.nodaļa, jo viņi bija pārāki abās stafetēs, līdz ar to arī 1.vieta viņiem. Tāds pats scenārijs risinājās cīņā par 3.vietu. Ar vienādu rezultātu - 16 punktiem, bet vairāk izcīnītu augstāku vietu nosvēra svaru kausu par labu 2.nodaļai. Kā nodaļu komandieri darbojās A.Ostrovskis, K.Bukšs, K.Penners, A.Ločmelis. Noslēgumā uzvarētāji saņēma diplomus un nelielas balvas, 2.un 3. vietu dalībnieki - diplomus.

Jaunsargu sporta spēles atbalstīja gan Balvu Valsts ģimnāzija, atļaujot izmantot sporta bāzi, gan novada dome, nodrošinot ar transportu. Arī jaunsargi bija atsaucīgi, pēdējās brīvdienas pavadot pasākumā.

Stafete. Stafetē bija apvienoti gan sportiskie, gan militārās cīņas elementi.

Meklējam atbildi

Ja Latvijas pilsonis dzīvo ārzemēs

Redakcijā griežas jauna sieviete, kura dzīvo un strādā Zviedrijā. Sieviete stāstīja, ka atvaļinājums tuvojas beigām, bet viņa dzimtenē nespēj nokārtot nepieciešamos dokumentus, piemēram, saņemt jaunu pasi. Viņai neesot arī skaidrības nodokļu jautājumā, vai no viņas negrasās piedzīt nodokļu starpību. "Dzīvesvieta Latvijā man ir anulēta, jo par savu dzīvesvietu esmu uzrādījis vietu, kur tagad dzīvoju Zviedrijā, taču joprojām esmu Latvijas pilsonis," viņa bija aizvainota.

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Balvu nodaļas priekšnieks Andrejs Martuzāns paskaidroja, ka, norādot dzīvesvietu ārzemēs, dzīvesvieta Latvijā tiek anulēta, taču Latvijas pilsoņa tiesības paliek tādas pašas, kā bija. Pasi var nomainīt jebkurā Latvijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes nodaļā. To var izdarīt arī Latvijas vēstniecībā ārzemēs, tikai tas maksā dārgāk.

Kā nodokļus ir jāmaksā ārvalstīs strādājošiem Latvijas rezidentiem? Valsts ieņēmumu dienesta Sabiedrisko attiecību daļa ir sagatavojusi skaidrojumu atbilstoši šobrīd spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šī gada pavasarī Finanšu ministrija sagatavoja attiecīgo likumu grozījumus, taču uz šo brīdi tie spēkā nav stājušies.

Galvenais akcents ir uz to, vai persona ir Latvijas rezidents, vai nav. Ja persona strādā ārvalstīs, bet tomēr nav izteikusi vēlmi, iesniedzot iesniegumu VID, mainīt savu statusu un joprojām ir Latvijas rezidents (pie tam pilsonis/nepilsonis nav tas pats, kas rezidents/nerezidents, un arī tas, ka persona, dodoties strādāt uz ārvalstīm, informē Latvijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi par dzīvesvietas maiņu, automātiski nenozīmē arī rezidences statusa maiņu), tad šīs personas ietilpst to iedzīvotāju kategorijā, kuriem iedzīvotāju gada ienākumu deklarācija jāiesniedz VID obligāti līdz attiecīgā gada 1.aprīlim (iedzīvotāju gada ienākumu deklarācija par 2010.gadā gūtajiem ienākumiem - līdz 2011.gada 1.aprīlim) (citus iedzīvotājus, kuri ietilpst šajā kategorijā, lūdz skatīt VID mājas lapā <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=5051&hl=1&mod=33>).

Personas, kuras joprojām ir Latvijas rezidenti un tādā

nodokļu normatīvo aktu izpratnē joprojām uzskatāmi par Latvijas nodokļu maksātājiem, maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli par gada laikā Latvijā un ārvalstīs gūtajiem ienākumiem. Iesniedzot Latvijā iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju, šīs personas tai pievieno dokumentus, kas apliecina ārvalstīs samaksāto nodokli. Latvijas rezidentiem iedzīvotāju ienākuma nodoklis tiek aprēķināts arī par ārvalstīs gūto ienākumu. Gadījumā, ja ārvalstīs samaksātais nodoklis ir mazāks nekā Latvijā aprēķinātais nodoklis, tad starpība atbilstoši gada ienākumu deklarācijā veiktajam nodokļa aprēķinam tiek iemaksāta Latvijas Republikas valsts budžetā (respektīvi, ja Latvijā nodokļa likme ir augstāka nekā tajā valstī, kur Latvijas rezidents strādā, gūst ienākumu un maksā no tā nodokli, tad radusies starpība ir jānomaksā Latvijā).

Savukārt fiziskā persona, kura Latvijas nodokļu normatīvo aktu izpratnē uzskatāma par nerezidentu, iedzīvotāju ienākuma nodokli maksā tikai par Latvijā gūto ienākumu (ja tāds ir, protams), un šai personai Latvijā nebūs jāmaksā nodoklis par ārvalstīs gūto ienākumu.

Lai fizisko personu nodokļu normatīvo aktu piemērošanas vajadzībām varētu uzskatīt par nerezidentu (un personai nebūtu jāmaksā Latvijai nodokļu starpība par ārvalstīs gūto ienākumu), šī persona nedrīkst atbilst nevienam no iepriekš minētajiem kritērijiem:

- fiziskās personas pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā, un šī persona neuzturas Latvijā 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā;

- šai personai ārvalstīs pieder īpašums vai dzīvo ģimene, vai tā veic ārvalstīs sociālās apdrošināšanas maksājumus.

Lai fiziska persona, kas dodas strādāt uz ārvalstīm, tiktu uzskatīta par Latvijas nerezidentu (un tai nebūtu jāmaksā nodokļu starpība), ir jāvēršas ar iesniegumu VID un jāiesniedz pierādījumi par to, ka persona uzturējusies Latvijā mazāk par 183 dienām jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas attiecīgajā taksācijas periodā, kā arī jāsniedz cita informācija attiecībā uz faktiem, kuri sniedz iespēju izvērtēt, vai fiziskai personai ir ciešākas attiecības (nekustamais īpašums, ģimene, sociālās apdrošināšanas maksājumi) ar ārvalsti vai Latviju.

Lai noteiktu, kuras valsts rezidents persona drīzāk ir, tiek

izmantoti arī tādi kritēriji kā fiziskās personas ģimenes (laulātā, bērnu) pastāvīgā dzīvesvieta ārvalstī, nekustamā īpašuma iegādāšanās vai irēšana ārvalstī, ārvalstī veiktie obligātie sociālās apdrošināšanas maksājumi, fiziskās personas pastāvīgās nodarbinātības vieta ārvalstī.

Tātad, ja fiziskās personas ģimenes pastāvīgā dzīvesvieta un pastāvīgā darbavieta ir ārvalstī, minētā persona saņem arī šajā valstī noteiktās sociālās garantijas, kā arī, ja fiziskā persona savas prombūtnes laikā ir uzturējusies Latvijā mazāk par 183 dienām jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā, tad fiziskā persona pēc visu nepieciešamo dokumentu izvērtēšanas nodokļu normatīvo aktu izpratnē Latvijā tiks uzskatīta par nerezidentu (un personai nebūs jāsniedz deklarācija un jāmaksā nodokļu starpība).

Ja fiziskā persona uzskata, ka nodokļu aprēķināšanas vajadzībām tā ir Latvijas nerezidents un nodokļus no saviem gūtajiem ienākumiem maksās savā rezidences valstī - ārpus Latvijas, tad Latvijas Republikas Valsts ieņēmumu dienestā ir jāiesniedz:

- iesniegums par Latvijas rezidenta statusa maiņu brīvā formā;

- tās valsts, par kuras rezidentu ir kļuvusi fiziskā persona, nodokļu administrācijas izsniegta rezidences apliecība vai cits rezidences valsts nodokļu administrācijas izsniegts dokuments, kas apliecina, ka šī persona ir atzīta par rezidentu nodokļu maksāšanas nolūkiem konkrētajā valstī.

Iesniegumu Latvijas nerezidenta statusa iegūšanai var iesniegt, ierodoties personīgi jebkurā klientu apkalpošanas centrā, nosūtot pa pastu, elektroniski kā nestrukturētu dokumentu, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, vai arī fiziskā persona var pilnvarot kādu personu iesniegt dokumentus VID. Informācija pieejama VID mājas lapā www.vid.gov.lv sadaļā *Nodokļi/Iedzīvotāju ienākuma nodoklis/Informācija ārvalstīs strādājošajiem Latvijas rezidentiem* <http://www.vid.gov.lv/default.aspx?tabid=8&id=2391&hl=1>. Jautājumu vai neskaidrību gadījumā iedzīvotāji aicināti zvanīt uz VID Informatīvo tālruni 1898, izvēloties tēmu "Nodokļi", konsultēties klātienē jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā visā Latvijā vai arī uzdot jautājumu VID mājas lapā, sadaļā *Kontakti / Uzdot jautājumu VID*.

Sagatavoja I.Zinkovska

Der zināt

Izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļos

Ar 2012.gada 1.janvāri atkal gaidāmas būtiskas izmaiņas nekustamā īpašuma nodokļos.

Šogad par kooperatīvajām garāžām nekustamā īpašuma nodoklis vēl nebija jāmaksā - tikai par garāžu, kas ir iznomāta, jo tad tā skaitās saimnieciskā darbība. Taču ar 2012.gada 1.janvāri šāds nodoklis būs, turklāt arī par vienģimenes un divģimeņu dzīvojamo māju un daudzdzīvokļu māju palīgēkām.

Nekustamā īpašuma nodokļa likme dzīvojamām mājām

(neatkarīgi no tā - tās ir vai nav sadalītas dzīvokļu īpašumos), dzīvojamo māju daļām, telpu grupām nedzīvojamās ēkās, kuru funkcionālā izmantošana ir dzīvošana, kā arī telpu grupām, kuru funkcionālā izmantošana saistīta ar dzīvošanu (garāžām, autostāvvietām, pagrabiem, noliktavām un saimniecības telpām), ja tās neizmanto saimnieciskās darbības veikšanai, tagad ir:

- 0,2 % no kadastrālās vērtības, kas nepārsniedz 40 000 latu;

- 0,4 % no kadastrālās vērtības daļas, kas pārsniedz 40 000 latu, bet nepārsniedz 75 000 latu;

- 0,6 % no kadastrālās vērtības daļas, kas pārsniedz 75 000 latu.

Salīdzinot ar 2010.gadu, likmes pieaugušas divkārtīgi. Taču jāreķinās, ka nākamgad ar šādām likmēm apliks arī dzīvojamo māju palīgēkas un garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību, garāžu īpašnieku biedrību un fizisko personu garāžas (izņemot smagās tehnikas un lauksaimniecības tehnikas garāžas), ja tās neizmanto saimnieciskās darbības veikšanai.

Nodokļa maksātāja pienākums būs viena mēneša laikā paziņot pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā atrodas nekustamais īpašums vai tā daļa, par saimnieciskās darbības uzsākšanu un izbeigšanu šajos objektos. Citādi pašvaldība

nezināšanas dēļ var piemērot nepareizas likmes (vispārējos gadījumos jāmaksā 1,5%).

Pašvaldība piešķir nodokļa atvieglojumu par dzīvojamām mājām un garāžām maksātājiem, kuriem tā akceptējusi trūcīgas vai maznodrošinātas personas vai ģimenes statusu (trūcīgām personām - 90% apmērā no aprēķinātās nodokļa summas, maznodrošinātām personām - līdz 90% no aprēķinātās nodokļa summas par periodu, kurā maksātājs atbilst trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusam).

Politiski represētajiem par zemi, kā arī par dzīvojamām mājām un garāžām, kas ir šo personu īpašumā vai valdījumā vismaz piecus gadus, nekustamā īpašuma nodokļa summu samazina uz pusi, ja īpašumu neizmanto saimnieciskajā darbībā. Ja izmanto daļēji, samazinājumu piemēro šai daļai.

Nekustamā īpašuma nodokli sāk maksāt no nākamā taksācijas gada pēc

īpašuma tiesību vai valdījuma tiesību rašanās, izņemot šādus gadījumus:

- ja īpašumu atsavina, veicot maksātspējas procesu vai vērsot uz to piedziņu bezstrīdus kārtībā, īpašuma tiesību ieguvējs nodokli maksā, sākot no nākamā mēneša pēc tam, kad stājies spēkā tiesas nolēmums, ar kuru apstiprināta nekustamā īpašuma izsole;

- ja nodokļa maksātājs - juridiskā persona - tiek reorganizēta, saistību pārņēmējs nodokli maksā, sākot no nākamā mēneša pēc tam, kad attiecīgajā reģistrā izdarīts ieraksts par juridiskās personas reorganizāciju;

- ja privatizē vai atsavina valsts vai pašvaldības īpašumu, tā ieguvējs nodokli maksā no nākamā mēneša pēc tam, kad iegūtas īpašuma tiesības;

- ja valsts vai pašvaldības īpašums nodots lietošanā vai nomā, lietotājs vai nomnieks nodokli maksā no nākamā mēneša pēc tam, kad radušās lietošanas vai nomas tiesības;

- ja ir beigušās tiesības uz noteikto atbrīvojumu no nekustamā īpašuma nodokļa, to maksā no nākamā mēneša pēc tam, kad izbeigušās šīs tiesības.

Nodokļa maksātājam ir pienākums rakstveidā informēt pašvaldību par izmaiņām trijos gadījumos:

- ja iestājas vai izbeidzas tiesības uz atbrīvojumu no nekustamā īpašuma nodokļa - viena mēneša laikā no šo tiesību rašanās vai izbeigšanās dienas;

- ja iegūtas valsts vai pašvaldības īpašuma lietošanas vai nomas tiesības - viena mēneša laikā no lietošanas vai nomas tiesību rašanās dienas;

- ja iegūts tiesiskais valdījums uz nekustamo īpašumu - viena mēneša laikā no valdījuma tiesību rašanās dienas.

Nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākums parasti izbeidzas nākamajā taksācijas gadā pēc īpašuma tiesību vai valdījuma tiesību izbeigšanās, izņemot šādus gadījumus:

- ja nekustamais īpašums atsavināts vai dāvināts valstij vai pašvaldībai, nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas no nākamā mēneša pēc īpašuma tiesību nostiprināšanas zemesgrāmatā uz valsts vai pašvaldības vārda;

- ja īpašumu atsavina, veicot maksātspējas procesu vai vērsot uz to piedziņu bezstrīdus kārtībā, bijušā īpašnieka nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas no nākamā mēneša pēc dienas, kad pieņemts tiesas nolēmums, ar kuru apstiprināta nekustamā īpašuma izsole;

- nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas no nākamā mēneša pēc tam, kad izbeigušās valsts vai pašvaldības nekustamā īpašuma lietošanas vai nomas tiesības;

- nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas no nākamā mēneša pēc tam, kad radušās tiesības uz atbrīvojumu no šī nodokļa.

Kur mācīties?

Rugāju novada vidusskola uzņem izglītojamos vispārējās vidējās izglītības **neklātienēs programmas** (kods 31011013) **10. un 11.klasē**.
Informācija skolas kancelejā Rugājos, Kurmenes 87, vai pa tālr. 64521338, 28660692.

Pērk

Iepērk kaušanai visu veidu mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

SIA "AIBI" pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

JANSSEN
SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
Iepērk -piena teļus;
-bullus;
-brāķētas govus un teles.
Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu (pēc Jūsu izvēles).
Tālr. 26639256, Laila

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Ciekuri
SIA "Ciekuri"
pērk meža īpašumus.
13 gadu pieredze
GREMO - jauni un lietoti harvesteri, forvarderi
t. 29138000, ciekuri@unitruck.lv

Metsaliitto Latvia SIA
Pērkam augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa
Tālr.: 26115369, www.metsaliitto.lv

SIA "Latvian Meat" iepērk liellopus, jaunlopus, zirgus, aitas dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29119774.

Pērk zemi, mežus, kailcirtes, retināšanas cirsma.
Tālr. 29100239.

SIA "RENEP" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65323848, 65329997, 29183601, 29485520, 29996309.

Pērk visu veidu meža īpašumus.
Tālr. 26538424.

Pērk zemi ar mežu, zemi ar jaunu un izzāģētu mežu, kā arī lauksaimniecības zemi visā Latvijā. Samaksa tūlītēja.
Informācija pa tālr. 28472401, 29829750.

SIA "Sendija" pērk lapu koku, taras klučus, baļķus, malku, papīrmalku. Pērk lapu, skuju koku cirsma, mežus īpašumā.
Tālr. 29495199.

Pērk visa veida mežus, zemi.
Cena, sākot no 450 Ls/ha.
Tālr. 29328614, 26489727.

Pērk meža īpašumus ar zemi. Godīga samaksa.
Tālr. 25613139.

Z/s "Strautiņi" pērk meža īpašumus, cirsma. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29113399.

Pērk kļipokus, laba samaksa.
Tālr. 28820618.

Pērk meža īpašumus ar zemi. Godīga samaksa. Tālr. 25613139.

Pērk apiņus. Tālr. 26452844.

Pērk smiltsērķškus, aronijas, brūklenes. Tālr. 25444186.

Pērk Audi-80. Tālr. 26455136.

Pērk piena kvotas.
Tālr. 26375289.

Jums ir iespēja ievietot sludinājumu "Vadugunī" bez maksas!

Tas var būt sludinājums, paziņojums, īss apsveikums vai atgādinājums, tikai jāievēro šādi noteikumi:

1. Sludinājums nedrīkst būt garāks par 5 vārdiem.

2. Sludinājums jāieraksta šajā no "Vaduguns" IZGRIEZTAJĀ KUPONĀ, un viens cilvēks drīkst iesniegt **TIKAI TRIS KUPONUS**.

3. Šis kupons ir derīgs tikai nedēļu - līdz 7.septembrim.

Sludinājuma teksts (ne garāks par 5 vārdiem):

Sludinājumu iesniedz

(vārds, uzvārds, adrese, personas kods - netiek publicēts):

Aizpildiet, izgrieziet un atsūtiet "Vaduguns" redakcijai Balvos, Teātra ielā 8. Sludinājumu ievietos iespējami tuvākajos brīvajos numuros.

Derīgs tikai līdz 7.septembrim

Projekts

Latgales uzņēmēju biedrības gūst jaunas zināšanas un paraksta sadarbības memorandu

Ar Eiropas Sociālā fonda (ESF) atbalstu Rēzeknes Uzņēmēju biedrība sadarbībā ar Balvu novada uzņēmējdarbības atbalsta klubu "KRAMS" un biedrību "Ludzas Amatnieks" no 2010. gada septembra īstenoja projektu "Nevalstisko organizāciju veiksmīgas sadarbības pieredzes pārnese un Latgales uzņēmēju biedrību administratīvās kapacitātes stiprināšana". Sadarbība, kontakti, jaunas zināšanas un idejas – tādi ir būtiskākie Latgales uzņēmēju biedrību ieguvumi projekta rezultātā.

Projekta mērķis bija attīstīt savstarpējo sadarbību uzņēmēju biedrību vidū, veicināt pozitīvas sadarbības pieredzes pārnesi starp dažādu Latvijas reģionu un tuvākās pierobežas ārvalstu nevalstiskajām organizācijām, paaugstināt Latgales uzņēmēju biedrību administratīvo kapacitāti, atpazīstamību un līdzdalību valsts tautsaimniecībai svarīgu lēmumu pieņemšanā. Projekta kopējais budžets – Ls 14 560, tajā skaitā 93% finansējuma nodrošināja Eiropas Savienība ar ESF starpniecību.

Projekta vadītājs Juris Guntis Vjakske: "Projektā organizēti apmācību semināri par uzņēmumu pārvaldes un kontroles mehānismiem darba devēja interešu kontekstā, par komunikācijas prasmēm un pieredzi elektronisko mediju izmantošanā uzņēmējdarbībā,

pinveidota Rēzeknes Uzņēmēju biedrības mājas lapa, bija iespēja pieredzes apmaiņas vizītēs apmeklēt radniecīgas organizācijas Liepājā un Šauļos Lietuvā. Šīm biedrībām ir uzkrāta vērtīga pieredze biznesa un vietējās pašvaldības sadarbībai. Vizītēs varējām pārliecināties, ka pašvaldība vēlas ieklausīties un arī ieklausās biznesa aprindu viedoklī, uzņēmēji labi sadarbojas arī savā starpā un kopīgi pārstāv savu pilsētu intereses."

Projekta noslēgumā parakstīts Latgales reģiona uzņēmēju biedrību sadarbības memorands, kas paredz iedzīvināt tādas vērtības kā tolerance un atbalsts jaunām idejām, ilgtspējīga attīstība, reģiona unikalitātes un atšķirības saglabāšana pasaules mērogā. Memorandu paredzēts īstenot trīspusējās sadarbības padomēs, pašvaldību konsultatīvajās komisijās. Turklāt projekta ietvaros uzņēmēju biedrības ir parakstījušas sadarbības līgumus ar Rēzeknes, Ludzas un Balvu pašvaldībām, kas apliecina labo gribu līdzdarboties politikas plānošanas, lēmumu pieņemšanas procesos un pilsoniskas sabiedrības stiprināšanā.

Informācija par uzņēmēju biedrību aktivitātēm un iniciatīvām pieejama Rēzeknes Uzņēmēju biedrības mājas lapā www.reub.lv.

* Šis materiāls ir veidots ar Eiropas Savienības Eiropas Sociālā fonda finansiālu atbalstu.
Par tā saturu atbild biedrība "RĒZEKNES UZŅĒMĒJU BIEDRĪBA".
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ!

Aizmirsi abonēt "Vaduguni" septembrim?

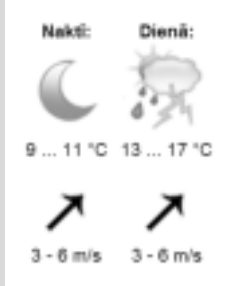
Zvani! Tālr. 4507018.

Visizturīgākās šuvējas izsaka vissirsnīgāko pateicību organizētājam Birutai Zaikovskai un pārējiem par labi pavadīto laiku šuvēju salidojumā.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latu par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības dubultzivs".

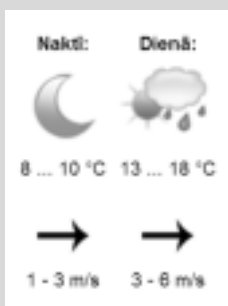
31. augusts

1. septembris

2. septembris

3. septembris

Apsveikumi

Tā gads aiz gada iet-
Gan zaļās vasaras, gan baltās ziemas brien,
Bet sirds kā senāk gaišus prieka mirkļus
Atmiņu vainagā sien...

Miļi sveiceni **Egidijam Krasovskim**
skaistajā 75 gadu jubilejā! Neskumsti par gadiem aizgājušiem,
priecājies par tiem, kas jāiet vēl!

Annīņa un visi pārējie

Ir mīla, ir mūsu laimes mērs,
Tā visu mūžu dzīvi sver,
Lai gadi vēja spārnēm trauc,
Man esi Tu - un tas ir ļoti daudz.

Miļi sveicam **Ivetu** un **Aigaru Sisojevu** rožu kāzu
jubilejā! Lai nepietrūkst mīlestības, pacietības, dzīvesprieka
turpmākajiem dzīves gadiem.
Mamma, paps, brāļa, Ilgas un Mārites ģimenes

Miļi sveiceni **Samantai Slišānei**
vārdadienā!

Tētis Gunārs

Piedāvā darbu

Vajadzīga VEIKALA VADĪTĀJA un PĀRDEVĒJA
ar darba pieredzi pārtikas veikalā.
Tālr. 29438078.

Dažādi

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Apsardzes kursi.
Tālr. 29107155.

Autoskola "BARONS R"
organizē autoapmācības
kursus 7.septembrī
plkst.17.00 Brīvības 55
(blakus "Supernetto").
SKOLĒNIEM 40% ATLAIDE.
Tālr. 29336212. A.Raciborskis

Tikai līdz 6. septembrim
"DANIELI DONATTI"
("Supernetto" 1. stāvā) gaišo
somu totāla izpārdošana -
50- 70%. Plašā sortimentā
SKOLAS SOMAS.

Rok diļus, grāvjus, tīra grāvjus,
līdzina diķa krastus. Izbūvē ceļus
lauku sētām. Piegādā granti, smilti,
šķembas (dažādas frakcijas).
Tālr. 29113399.

Riepas ar diskem no Ls 60.
Metāla, lietie disk 13; 14; 15
no Ls 5. Tālr. 29333187.

Profesionāla masiere pieņem
Balvos. Tālr. 28456547.

Izīrē 3-istabu dzīvokli Balvos.
Tālr. 29440841.

Jauni PVC logi. Mērīšana
bezmaksas. Tālr. 22014760.

Zāles smalcināšana.
Tālr. 29199067.

Galdniecības pakalpojumi.
www.marasdruva.lv.
Tālr. 28379008.

Smiltis, grants, šķembu
piegāde. Tālr. 29105572.

Plauj, smalcina (sākot no 5 ha).
Tālr. 29154177.

Vēlas irēt dzīvokli vai māju Balvos ar
izpirkuma tiesībām.
Tālr. 26444674.

3.septembrī plkst. 9.00 SALMAŅU
kapos sakopšanas talka.

Pazaudēti ALBERTA LOČMEĻA
dokumenti. Atlīdzība garantēta.
Tālr. 20213411.

Pazudis neliela auguma brūns suns,
kupla aste. Tālr. 22132491.

Dāvina degušas mājas materiālus
malkai. 2 km no Balviem.
Tālr. 28693516.

Reklāma

Interius
LOGI UN DURVIS
Konsultācijas • Piegāde • Uzstādīšana
PVC logi un durvis
Metāla ārdurvis
Koka iekšdurvis un ārdurvis
Insektu tīkli
Montāža un aiņu apdare
BEZMAKSAS UZMĒRĪŠANA
Tālrunis: 26461460
e-pasts: interius@inbox.lv

Jau ceturtdien,
1. septembrī plkst. 10.00,
tirdzniecības centrā Balvos,

Brīvības 57, tiek atvērts
jauns R.D.A. veikals,

kurā, kā ierasts: apģērbi, apavi, mājas tekstils un dažādi mājā
noderīgi sīkumi jebkuram, neatkarīgi no vecuma, gaumes un
maciņa biezuma.

Vairāk par R.D.A. lasiet www.rda.lv!

Pārdod

Z/s "Kotiņi" pārdod ziemas
kviešu sēklu. Tālr. 26422231.

Pārdod labu darba zirgu.
Tālr. 26311062.

Pārdod jaunu benzīna TRIMMERI
zāles un krūmu pļaušanai.
Tālr. 29440841.

Pārdod govī. Tālr. 64563917,
22472787.

Pārdod vieglās automašīnas
piekabi, 2011.g., reģistrēta kā
traktora, celtspeja 750 kg, TA
06.2012., Ls 400. Tālr. 26544028.

Pārdod piena kvotas.
Tālr. 64560004, 26585411.

Pārdod bisi IŽ-58. Tālr. 29350163.

Pārdod medu, 3 l- Ls 13.
Tālr. 26405966.

Pārdod medu.
www.marasdruva.lv
Tālr. 28379008.

Lēti pārdod ziemcietes no dobes.
Tālr. 26615390.

Pārdod bērza malku, 3m gara,
10m³. Iespējama piegāde.
Tālr. 26428936.

Pārdod MB-250, 1988.g., motors
pēc kapitālremonta, 2,5 dizelis,
Ls 1200. Tālr. 27030914.

Pārdod māju pilsētā. Labā vietā.
Tālr. 27887243.

Pārdod sīvēnus Baltinavā, Ls 35.
Tālr. 29382547.

Pārdod BMW-520, 1990.g., 2 l,
benzīns, melna, TA 10.04.2012.
Tālr. 27803212.

Pārdod 1-istabas dzīvokli (36m²),
plastmasas logi, jauni radiatori.
Tālr. 26610771.

Pārdod Mercedes Benz 300D
(124. virsbūve); Peugeot 306, 1,4,
1996.g., 4-5 l/100km,
TA 23.08.2012. Tālr. 29230080.

Steidzami pārdod paklāju.
Tālr. 28284862.

Pārdod apbūves gabalu Pērkonu
ezera krastā. Tālr. 27820791.

Pārdod lietotas veļasmašīnas
(10 kg), veļas žāvētāju.
Tālr. 27876381.

Veidosim kalendāru kopā!

Ik gadu "Vaduguns" kolektīvs cenšas sarūpēt patīkamus
pārsteigumus mūsu lasītājiem. Izņēmums nebūs arī 2012.gads!

**Aicinām fotogrāfus kopā ar mums veidot
nākamā gada krāsaino sienas kalendāru.**

Ikvienu aicinām elektroniski iesūtīt 12 kvalitatīvas fotogrāfijas, un, iespējams,
tieši jūsu foto rotās 2012.gada "Vaduguns" kalendāra lappuses. Sižets - pēc izvēles,
tiesa, fotogrāfijām jāatbilst gadalaikiem.

Fotouzņēmumu autori, kuru foto izvēlēsimies
2012.gada kalendāram,
saņems pārsteiguma balvas!

Fotogrāfijas gaidīsim līdz 20.septembrim.

E-pasts: vaduguns@apollo.lv, edgarsgabanovs@inbox.lv

Vaduguns
Indekss
3004
IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKINU KONTS
A.S. SEB BĀŅKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

Datorsalikums-
SIA "Balvu
Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespīests SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4450

REDAKTORS E.GABRANOVS T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: ZLOGINA, LZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, A.SOCKA - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŽURNĀLISTI- 29360851; 26555382
Tālrunis- autoatbildētājs - 64520961

REKLĀMA
D.Dimitrijeva
T. 64507018;
26161959
FAKSS -
64522257
e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājas lapa: www.vaduguns.lv